60.008/x

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Pém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

é

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. október 11.

bb 1. befejeződött az üdülési főszezon - 208.000 nyaraló a szakszervezeti üdülőkben

i hz/pf/ny ie hgy 1972. október 11.

befejeződött az idei főszezon a szakszervezeti üdülőkben. május elejétől október elejéig 208.000 személy , az erre az évre beutaltak több mint 60 százaléka nyaralhatott a szakszervezet vendégeként. jótékonyan éreztették hatásukat azok az intézkedések, amelyek a nagycsaládok üdülését segitették elő, hiszen az összes üdülőknek majdnem 40 százaléka szülőkkel nyaraló gyermek volt.

a szot üdülői és szanatóriumai az idei elő-, fő- és a még előttünk álló utószezonban 337.000 vendéget fogadtak, illetve fogadnak annyi embert, mint miskolc, debrecen és székesfehérvár lakossága együttvéve. legtöbben mintegy 85.000-en, a balatonnál sokan, 63.000-en, a hegyvidéken üdülhettek, illetőleg üdülhetnek még az utószezonban . az összes beutalt körülbelül egynegyede pihenhetett és fog még pihenni az év folyamán a gyógyüdülőkben és a szanatóriumokban. a jövőre elkészülő soproni üdülőszálló pedig 1973-ra még tovább javitja majd ezt az arányt.

a szakszervezeti üdülés fejlődését nemcsak a növekvő számokon, hanem az üdülők egyre bővülő szolgáltatásain is mérhetjük. idén több mint 400 millió forintot költenek a szakszervezeti üdülésre. ennek a hatalmas összegnek nagyobb részét az ellátásra forditják , de ebből fedezik az üdülőépületek és az üdülői berendezések folyamatos korszerüsitését, bővitését. a galyatetői üdülő rekonstrukciója eredményeként például minden szobához lesz wc., mosdó és zuhanyozó.

/folyt köv/

M

bb 1. / befejeződött ....folyt/ny

tovább szinesedik az utazva üdülők programja. mintegy 6.000 beutaló szól a szomszédos szocialista országokba és ausztriába, a közkedvelt üdülőhajók 19.500 vendége közül pedig sokan hajózhatnak bécsbe, pozsonyba, vagy az al-dunára./mti/

-.-

bb 2.szinpompás ősz a szegedi botanikus kertben

vid/ká/ny hgy 1972. október 11.

a növényvilág érzékenyen reagál az időjárás változásaira. jól látható ez most a szegedi józsef attila tudományegyetem botanikus kertéjben, ahol az ötven éves fennállás óta az idén köszöntött be legkorábban az ősz. a fák, a cserjék, a bokrok már a harmadik évszak összes szines jegyét magukon viselik. az északamerikai vörös tölgy narancs-pirosban, a hazai tölgyek pedig okkersárgában pompáznak. rozsdavörösbe öltözött a mocsárciprus és biborban virit a szecsuáni ősfenyő. szinte naponta változik a kert arculata, ujabb és ujabb szinekbe öltözik a növényzet. pirosodnak a berkenyefák levelei és egyre erőteljesebben sárgulnak a juharfák, a szinek erejét, hatását még csak fokozza, hogy a hetek óta tartó lehülés nem járt együtt fagyokkal, a korai ősz még nem ritkitotta meg a tarka levélzetet./mti/

-.-

bb 3. számos petőfi-mü jelenik meg a költő születésének 150. évfordulója tiszteletére

i ro/pf/ny la 1972. október 11.

petőfi sándor születésének 150.évfordulója tiszteletére a szépirodalmi kiadó elinditja a költő összes müveinek kiadását. a sorozat első kötete ,, petőfi sándor összes költeményei,, cimmel a nagy poéta minden versét tartalmazza, s borsos miklós illusztrációival jelenik meg.

,, petőfi sándor összes müvei,,-nek az akadémiai kiadónál az idén megjelenő első kötete egy uj, kritikai kiadás első darabjaként lát napvilágot. tizenkét versének autográf kéziratáról készült fakszimilék füzére a magyar helikon müvészi kivitelü kötete. a legismertebb versekből válogatott összeállitás juhász ferenc ,, a szent gyujtogató,, cimü prológusával jelenik meg. petőfi sándor szerepel szerzőként a csanádi imre válogatta ,, vers és próza,, cimü köteten is. a gyüjtemény abban tér el az eddigi válogatásoktól, hogy nem müfajilag elkülönitve, hanem keletkezésük sorrendjében rakja egymás mellé petőfi egyes irásait, legyen az vers, cikk, levél, vagy drámai munkák egyegy részlete.
/folyt köv/

bb 3. / számos petőfi-mü....folyt/ny

ugyancsak csanádi imre szerkesztette a magvető ,, petőfi koszoruj,, cimü antológiáját, amely a költőről irott kritikákból, levelekből, versekből és emlékezésekből közöl válogatást. kritikatörténet is egyuttal: képet ad a petőfi értékelések történetéről azáltal, hogy a korabeli megitéléstől a századforduló kritikáin és a nyugat tanulmányain keresztül napjainkig követi nyomon a sokrétü, szerteágazó petőfi irodalmat.

martinkó András ,, petőfi életutja,, cimü összeállitásában dokumentumok, okiratok és naplórészletek révén legtöbbször magát a költőt szólaltatja meg. követi az életpálya társadalmi, müvészi és emberi történéseit. a kossuth kiadó gondozásában készülő mü még ebben az évben megjelenik.

a tudományos igényü és ismeretterjesztő kiadványok is sokoldaluan mutatják be a forradalom költőjét. különlegességnek számit e müvek között illyés gyula - v. nyilassy vilma ,, petőfi világa,, cimü képes albuma, amely végig kiséri a költő pályáját táj-és tárgyélményeinek, az őt körülvevő világnak, környezetnek bemutatásával. a gyermekek és fiatalok számára jelenteti meg a móra kiadó fekete sándor ,, igy élt a szabadságharc költője,, cimü könyvét. három változatban, album, középméret és mini formátumban jelenik meg a képzőmüvészeti alap kiadó gondozásában a költő szerelmes verseiből álló válogatás, amelyhez reich károly készitett illusztrációkat.

a határainkon tul élőkkel hat idegennyelvü corvina kötet ismerteti meg petőfi költészetét. összes költeményeinek harmadik kiadása jelenik meg orosz nyelven, válogatott költeményeinek uj, bővitett kiadása pedig német nyelven lát napvilágot. ugyancsak német-nyelvü könyv a lukácsy sándor szerkesztette ,,petőfi emlékkönyv,, amely felerészben vers, felerészben tanulmány. spanyoltudók számára adja közre a kiadó a ,, forradalmár petőfi,, cimü versválogatást. a ,, lázadó vagy forradalmár,,? cimü vers és prózaválogatás francia és német nyelven, illyés gyula petőfi monográfiája angolul jelenik meg. /mti/

-.-

bb 4. október 31: világtakarékossági nap

i kf pf ie bh hgy 1972. október 11.

a világ takarékpénztárainak 1924-ben tartott első kongresszusán hozott határozat értelmében minden év októberének utolsó munkanapja az idén október 31-e, kedd - világtakarékossági nap. magyarországon a takarékpénztári hálózat 8. alkalommal emlékezik meg a vtn-ről.

budapesten ,, saját otthon, saját erőből, állami támogatással,, - cimmel rendeznek kiállitást, amely bemutatja az otpnek a lakásépitésben betöltött másfélévtizedes szerepét. a főváros kerületeiben, a megyékben, a városokban és falvakban országszerte takarékossági ankétokat tartanak ezen a napon. a józsefvárosi otp fiók, a viii. kerületi kisz-bizottsággal együttműködve, ifjusági takarékossági hónapot tart. a vtn időszakában elhelyezett takarékbetétek tulajdonosai között egyes otp fiókok jutalomsorsolást rendeznek. az országos takarékpénztár , az előző évekhez hasonlóan, minden megyében és a fővárosban betétkönyvvel ajándékozza meg az október 30-ról 31-re virradó éjszaka elsőszülötteit. a posta a világtakarékossági napon a leveleket külön alkalmi bélyegzővel látja el./mti/

-.-

bb 6. felszámolták a duna egyik szennyező gócát - a szervesvegyipari kutató intézet uj eljárása a gázgyárban

i bé pá ie bh hgy 1972. október 11.

felszámolták a duna egyik szennyező gócát az óbudai gázgyárban, ahonnan cián- és fenoltartalmu viz ömlött a folyóba. aszámitások szerint évente 20 tonna ciánkáli előállitásához elegendő cián hagyta el a gázgyár területét, emellett még több tonnányi fenol, különböző szulfid vegyület és rendkivül rossz szagu pirivin.

a szennyezés megszüntetésére a gázgyár szerződést kötött a szervesvegyipari kutató intézettel, ahol olyan komplex eljárást dolgoztak ki, amelynek segitségével első lépésben napi 10 ezer köbméterről 300 köbméterre csökkentették a szennyviz mennyiségét, majd pedig ennek tisztitásáról gondoskodtak . mechanikai, kémiai és biológiai módszerekkel eltávolitották a vizből a különböző vegyianyagokat, a megmaradt fenolt pedig ugynevezett élő iszappal, baktériumtörzsek tenyészetével ,,etették meg,, ezekkel az eljárásokkal a szennyvizet olyan tisztaságura tudták szürni, hogy az ujra bekerülhetett a technológiai folyamatokba.

a szervesvegyipari kutató intézet uj eljárása máris igen nagy érdeklődést keltett. tárgyalásokat kezdtek bevezetésére nemcsak hazai, hanem több külföldi üzemmel is./mti/

-.-

bb 7. próbacsónakázás az aggteleki cseppkőbarlang mesterséges taván

vid ká bh hgy 1972. október 11.

a borsod megyei idegenforgalmi hivatal érdekes kezdeményezést valósitott meg a magyar barlangvidék központjában - aggteleken. a baradla cseppkőbarlang egyik leglátványosabb részén, a hangversenyterem közelében hatalmas sziklaüregben négyszázötven méter hosszu mesterséges csónakázó tavat alakitott ki, amelyet a földalatti stix és acheron patakok látnak el vizzel. a sziklaüreget elzáró vasbetongát elkészült, a földalatti tó egyharmadát feltöltötték. az igy nyert vizfelületen kipróbálták a csónakokat. a hatszemélyes kirándulócsónak a viszonylag kis vizben is biztonságosan közlekedett. a barlang uj idegenforgalmi látványosságát a jövő évben adják át rendeltetésének. addig is érdekes program várjaa cseppkőtermeket felkereső látogatókat. a téli hónapokban ugyanis az idegenforgalmi hivatal zenével kombinált turákat szervez a barlang legszebb részeibe. a földalatti sziklaüregekben elhelyezett négy nagyteljesitményü hangszórót a nyári barlangi hangversenyek legszebb számait sugározzák. az első ilyen zenés földalatti turára november elején kerül sor.mti/

-.-

bb 5. restaurálják a csarodai müemlék templomot

vid ká bh hgy 1972. október 11.

csaknem egymillió forintos költséggel restaurálják a csarodai református templomot, szabolcs-szatmár megye egyik legérdekesebb müemlékét. a templom még a honfoglalást követő első évszázadokban épült, s harangtornyát külön, tőle 50 méterre helyezték el. az épitmény különösen a tetőszerkezet kiképzési módja és középkori freskói miatt érdemel nagy figyelmet. a restaurálás során a tetőszerkezet nagyrészt korhadt fenyőgerendáit tartósitott tölgyfával cserélik ki. a bontásnál a tetőszerkezet alatt minegy 30 centiméternyire rejtett diszitésre bukkantak./mti/

-.-

bb. 8. rendkivüli béremelés a magasabb képzettségért

vid/ká/rj hgy 1972. október 11.

a dorogi szénbányák vezetői a napokban 45 fiatal szakmunkásnak soron kivül felemelték az alapbérét. ennél a vállalatnál már gyakorlattá vált, hogy külön is honorálják azokat a munkásokat, akik tanulnak, magasabb képzettséget szereznek. miután igy a fiatalokat is érdekeltté tették abban, hogy tanuljanak, egyre nagyobb számban vesznek részt a kiváló ifju munkás, szakmunkás, illetve a szakma ifju mestere mozgalmakban. az 1971-72-es évben például 68 vájár, villanyszerelő és lakatos nevezett a szakma ifju mestere mozgalmakbba és tett sikeres vizsgát. közülük kaptak most 45-en órabér emelést és jutalmat.

a vállalati kisz bizottság sokféle módszerrel fejleszti a fiatalok népszerü mozgalmát. ösztönzi a dolgozókat a szakmai előmenetelre. a kisz mellett müködő fiatal müszakiak tanácsa például a helyi feladatok figyelembevételével kidolgozta a szakma ifju mestere mozgalom tananyagát, kérdéscsoportjait és a helyes válaszokat. a 4-5 hónapos tanfolyamokon a fiatal müszakiak konzultációkkal is segitik a vizsgákra készülő fiatal szakmunkásokat. /mti/

-.-

bb. 9. félmillió mázsa sertés hus bács-kiskun megyéből

vid/ká/rj hgy 1972. október 11.

két év alatt háromszorosára nőtt a sertéshus-termelés bács-kiskun megyében: elérték a negyedik ötéves terv végére tervezett évi félmillió mázsa husfelhozatalt. az intenziv termelés a helyes árpolitikának, másrészről a tenyésztő és hizlaló munka korszerüsitésének köszönhető. ez év utolsó negyedében a megyei állatforgalmi és husipari vállalat 161 ezer hizottsertést vár a termelőszövetkezetekből és a háztáji gazdaságokból, többet mint 1970-ben összesen. az árutermelés zömét a nagy sertéstelepek adják, de jelentősen nőtt a háztáji gazdaságok hustermelése is. a termelőszövetkezeti gazdaságokban eddig tiz komplett sertéstelepet helyeztek üzembe, 13 épitése pedig folyamatban van. az állami gazdaságok uj husgyárai közül több már teljes kapacitással üzemel.

/folyt.köv./

7.50 rj

bb. 9. / félmillió ... 1. folyt./rj

az iparszerü termelés lehetőséget nyujt a termelés fokozására. az üzemág teljes automatizálása javitja az állategészségügyi feltételeket, növeli a termelésbiztonságot, s ugyanakkor vonzóbbá teszi a szakmát a mezőgazdasági dolgozók körében.

a bács megyei nagyszabásu husprogram hiányossága azonban, hogy az árutermelés felfutásával nem tart lépést a feldolgozó üzemek, hütőházak bővitése, épitése. a hizók többségét ugyanis más megyékbe irányitják feldolgozásra, tárolásra. ez nemcsak veszteséggel és szállitási költséggel jár, de hátrányosan befolyásolja a modern sertéstelepek szalagszerü termelését is. /mti/

-.-

bb. 10. gyülik az áru a raktárakban - jó ellátást biztosit az őszi felhozatal

i/ol/pá/rj hgy 1972. október 11.

szerdán mintegy 110 vagon áru érkezett a nagyvásártelepre, amelynek egy része tárolásra kerül. burgonyából 3470 mázsa /3.50 ft/, vöröshagymából 510 mázsa /3.80/, fejeskáposztából 360 mázsa /1.60/, kelkáposztából 370 mázsa /2/, vöröskáposztából 70 mázsa /3.60/, főzőtökből 30 mázsa /2.40/, karalábéból 50 mázsa /2.40/, karfiolból pedig 270 mázsa /6/, érkezett, s ilyenformán elég széles a főzelékfélék választéka paradicsomot is küldtek a termelők, összesen 120 mázsát /7.60/ zöldpaprikából pedig 230 mázsát /9.60/ jóminőségü paradicsompaprika is rendelkezésre áll - 50 mázsa érkezett ezen a napon a nagyvásártelepre /9/ , salátának való cékla is van: 2 forint 40 fiu adják a zöldért-nél, mig a fejessaláta 1.20 forint, a zellernek pedig 5 forint kilogrammja. az emlitetteken kivül további 120 mázsa sárgarépával /2.40/ és 130 mázsa petrezselyem-gyökérrel /5.60 / bővültek a készletek.

a gyümölcs-választékot a szerdán felérkezett 3690 mázsa alma /4/, 250 mázsa körte /8.20/ és 1000 mázsa szőlő /13.60/ gazdagitja. /mti/

-.-

bb. 11. nyilt pályán álló szerelvénybe ütközött a 41-es villamos

i/ol/pá/rj hgy 1972. október 11.

a szerdára virradó éjjel 0 óra 15 perckor összeütközött két villamos a 41-es vonalán. budaörs felé menet nyilt pályán, a balatoni ut és kelenvölgy között az egyik 41-es szerelvény leállt, áramszünet miatt. a mögötte haladó másik 41-es villamos vezetője ezt későn vette észre, és szerelvényével beleütközött az előtte álló villamosba. a szerencsés kimenetelü összeütközés két könnyebb sérüléssel járt, az anyagi kár azonban elég jelentős.

/folyt.köv./

bb. 11. / nyilt pályán... 1. folyt./rj

ugyanezen az éjszakán 4.30 órakor a ix. kerület könyves kálmán krt 9/b számu ház előtt a fővárosi autótaxi vállalat ja-84-28 forgalmi rendszámu kocsija nekiütközött az elektromos müvek tulajdonát képező oszlopnak, azt kidöntötte, emiatt az elektromos vezeték rázuhant a bkv vezetékére, ezért a 20-as, valamint a 23-as villamosok forgalma 54 percig szünetelt.

a bkv müszaki gárdája mindkét esetben gyors közbeavatkozással elháritotta a forgalmi akadályokat. /mti/

-.-

bb. 12. tragikus végü közlekedési balesetek vidéken

1/ol/pá/rj hgy 1972. október 11.

pest megyében, szob belterületén bánkuti csaba 17 éves zebegényi gimnazista segédmotoros kerékpárjával fektávolságon belül kanyarodott a vele szemben szabályosan közlekedő motorkerékpár elé, amely elütötte. a baleset következében bánkuti olyan sulyosan megsérült, hogy kórházba szállitás után meghalt, mig kristofek István 24 évves szobi villanyszerelőt életveszélyes sérülésekkel ápolják a kórházban.

hévizgyörk belterületén hasonlóképpen tragikus következményekkel járt, hogy szilágyi László 18 éves turai segédmunkás motorkerékpárjával elütötte a kerékpárját vele azonos irányban toló toldi István 18 éves gépész, turai lakost. szilágyi László a helyszinen meghalt, utasa szabó tibor 18 éves turai géplakatos, valamint toldi István, sulyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett, őket kórházba szállitották. a baleset körülményeinek tisztázására vizsgálat indult.

tolna megyében, szekszárdon két hatéves szekszárdi kisgyermek, horváth ágnes és hosnyánszki csilla iskolai tanulók álló gépkocsi mögül, féktávolságon belül egy gépkocsi elé léptek, s az elütötte őket. horváth ágnes olyan sulyosan megsérült, hogy kórházba szállitása után meghalt, a másik kislány életveszélyes sérüléseket szenvedett. /mti/

-.-

10.15 rj
He 1030

bb. 13. budapestre érkezett a szovjet postaügyi miniszter

k/ol/pf/rj hgy 1972. október 11.

kedden a késő esti órákban budapestre érkezett n.g. pszurcev, a szovjetunió postaügyi minisztere és k.k. anajtis, a litván sz.sz.k. postaügyi minisztere. dr. csanádi György közlekedés és postaügyi miniszterrel megtárgyalják az 1947-ben kötött megállapodás helyébe lépő uj postai és távközlési egyezményt. a vendégeket a keleti pályaudvaron dr. csanádi György miniszter és horn dezső miniszterhelyettes fogadta, jelen volt v.j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete. /mti/

-.-

bb. 14. filmmuzeum egerben

vid/ká/rj hgy 1972. október 11.

a magyar filmtudományi intézet és filmarchivum támogatásával - budapest és debrecen után -egerben megnyilt az ország harmadik filmmuzeuma. elsőként a szerelmem hirosima cimü francia-japán filmet vetitették. /mti/

-.-

bb. 15. tüz az igali áfész áruházban

i/ol/rj hgy 1972. október 11.

szerdára virradó éjszaka a somogy megyei igal községben tüz keletkezett az áfész áruházában. a tüzhöz nagy erőkkel vonult ki a kaposvári állami, és az igali önkéntes tüzoltóság. a tüz erőfeszitéseik ellenére is jelentős kárt okozott az áruház ruházati osztályán.

a tüz keletkezésének okát és az okozott kár mértékét vizsgálja a szakértői bizottság. /mti/

-.-

10.55 rj He 114

bb. 16. skót tanácsi küldöttség érkezett komárom megyébe

vid/ká/rj hgy 1972. október 11.

a komárom megyei tanács meghivására skót tanácsi küldöttség érkezett szerdán tatabányára. a négytagu delegációt j. kelly, midlothian megye tanácsának elnöke vezeti. a vendégek megismerkednek a megye gazdasági és kulturális életével. egyhetes magyarországi tartózkodásuk során ellátogatnak budapestre és a balatonra is. a találkozás célja az, hogy a két megye tanácsa között rendszeres kapcsolatot épitsenek ki. /mti/

-.-

bb. 17. faipari napok kezdődtek szombathelyen

vid/ká/rj hgy 1972. október 11.

a faipari tudományos egyesület rendezésében faipari napok kezdődtek szerdán szombathelyen. a tanácskozáson a fafeldolgozó ipar hazai képviselői, szakemberei beszélik meg a szakma aktuális kérdéseit. az első napon tudományos előadás hangzott el a forgácslapgyártás magyar alapanyagbázisáról, a forgácslapok korszerü felületkezeléséről, s a butoripari igényekről /mti/

-.-

bb 18. budapestre érkezett a jugoszláv nemzeti bank kormányzója

-ju hgy 1972. október 11.

dr. László andor államtitkár, a magyar nemzeti bank elnökének meghivására budapestre érkezett dr. branislav csolanovics, a jugoszláv nemzeti bank kormányzója és kisérete, a magyar és a jugoszláv nemzeti bankot kölcsönösen érdeklő kérdések megvitatása céljából. /mti/

-.-

13 a

Vbb.19. megkezdődött a szüret a dél-borsodi borvidéken

vid/ká/ok hgy 1972. október 11.

a bükk déli lejtőin telepitett ültetvényeken, az ugynevezett dél-borsodi borvidéken megkezdődött a szüret. a több mint husz községet magában foglaló borvidéken az utóbbi években végrehajtott rekonstrukció során telepitett nagyüzemi szőlőtáblákkal együtt több mint ötezer holdról szüretelik a termést. a borvidék jellegének megfelelően nagyobbrészt leányka, olaszrizling, rizling. szilváni fajtákat telepitettek, amelyek az idén is jó termést hoztak. a nagyüzemi, kordonmüvelésü táblákon az átlagtermés meghaladja a harminc mázsát.

tiboldddaróc határában szedik a pezsgőbort adó szőlőfajtát, amelynek jellegzetessége a magas savtartalom./mti/

-..-

bb.20. kohászat és matematika

pf/ká/ok hgy 1972. október 11.

,,kohászat és matematika,, cimmel szerdán tudományos konferencia kézdődött dunaujvárosban. a háromnapos tanácskozás témaköre a modern módszerek metallurgiai, technológiai és termelésirányitási alkalmazása.

borovszky ambrus, a dunai vasmü vezérigazgatója nyitotta meg a konferenciát, majd dr. horváth János, a magyar vas- és acélipari egyesülés vezérigazgatója tartott előadást a kohászat müszaki, gazdasági és irányitási helyzete, valamint távlati fejlődése cimmel. a konferencián külön vita ülések foglalkoznak az emlitett módszerek alkalmazásával a kohászati üzemekben./mti/

-..-

bb.21. francia szőlőkombájn balatonbogláron

vid/ká/ok hgy 1972. október 11.

somogy megye legnagyobb szőlőtermelő mezőgazdasági üzemében a balatonboglári állami gazdaságban francia gyártmányu szőlőszüretelő gép kezdte meg a munkát. a hidas rendszerü traktorra szerelt szőlőkombájn ,,müanyagujjai,, a szőlőfürtökről lerázzák a szemeket, amelyek elevátorba, innen a kombájn mellett haladó szemszállitó gépjárműbe kerülnek. a gép nem sérti meg a tőkéket, a szőlőleveleket ventillátor fujja ki, igy teljesen tiszta szemek kerülnek a feldolgozóba. a konstrukció nagyszerüen bevált: két müszakban fél hektárnyi területről szüreteli le a szőlőt, s ezzel csaknem kétszáz ember munkáját helyettesiti. ahhoz, hogy a gép eredményesen dolgozzon, korszerü szőlőmüvels szükséges: a földtől 60 centiméternél alacsonyabban nem lehetnek a fürtök, s ugyanakkor 3-5 százalékosnál erősebb lejtőt nem bir el, tehát csak sik területen használható./mti/

-..-

13 a

bb. 22. potsdami tanácsi küldöttség hajdu-megyében

vid/ká/rj hgy 1972. október 11.

egy évtizede tart baráti kapcsolatot az ndk potsdami kerületével a hajdu-bihar megyei tanács. a kapcsolatok további erősítésére négy tagu küldöttség érkezett szerdán az ndk-ból hajdu-bihar megyébe. a küldöttség vezetője günther poppenheim a potsdami kerületi tanács elnöke. szerdán délelőtt debrecenben a megyei tanács épületében dr. ambrus István a hajdu-bihar megyei tanács elnöke fogadta a vendégeket és tájékoztatta a megye gazdasági, kulturális életéről, a tervekről. a német vendégek öt napos tartózkodásuk során meglátogatnak több hajdusági gyárat és mezőgazdasági nagyüzemet. /mti/

-.-

bb. 23. gimnáziumi ösztöndijat alapitott a zalaegerszegi városi tanács

vid/ká/rj hgy 1972. október 11.

a zalaegerszegi városi tanács 4 ösztöndijat alapitott a jóképességü, munkásszármazásu gimnazisták részére. az évi 3.000 forintos ösztöndijat olyan diákok kaphatják, akiket az általános iskolai eredmény, a magatartás, a tanulmányi versenyben való jó helyezés arra feljogosit. az ösztöndijat szerdán délután dr. oroszi zoltán, a városi tanács müvelődési osztályának vezetője adta át. /mti/

-.-

bb. 24. négy hónap alatt 24 lopást követett el- két évre itélték

vid/ká/rj hgy 1972. október 11.

csavargó, munkakerülő életmódot folytatott a huszonnégy éves zsigmond nándor tiszaluci lakos- noha jól fizetett, tanult szakmája volt. négy hónap alatt 24 lopást követett el. rendszerint a sötétség beállta után az ablakon hatolt be az irodákba, füszerboltokba, ovodákba ahonnan pénzt és különböző használati tárgyakat vitt el.

a miskolci járásbiróság husz rendbeli lopás vétségében és négy alkalommal jogtalan behatolással elkövetett lopás büntettében mondta ki bünösnek, s ezért két évi szabadságvesztésre itélte, a közügyek gyakorlásától pedig három évre eltiltotta.

a vádlott enyhitésért fellebbezett. /mti/

-.-

13.12 rj

13.40

bb. 25. téli felkészülés a borsodi építkezéseken - tizennyolc panelház összeszerelése és több mint ezerkétszáz lakás belső kiképzése a program

vid/ká/rj hgy 1972. október 11.

a borsod megyei állami építőipari vállalat müszaki vezetői felkészültek a téli hónapokra. a munkát ugy szervezték meg, hogy a hideg napokon egyetlen dolgozójuknak se keljen fagyszabadságra mennie. a tömeges téli munkahelyek kialakitásában nagy szerepe volt az uj technológiának, a paneles építési módnak. a házgyári elemek ugyanis még a kemény fagyokban is jól szerelhetők. október 15-én és március 1-e között előregyártott falpanelokból miskolcon, kazincbarcikán és leninvárosban tizennyolc-átlag öt emelet magas- lakóházat szerelnek össze. ezenkivül több mint ezerkétszáz panellakás belső kialakitásával készülnek el. igy - többek között - befejezik a diósgyőri városközpontban a tervezett lakások épitését és átadják a negyvenedik kilencemeletes lakóépületet. a lakásokon kivül mintegy harminc különböző objektumon dolgoznak a télen. ezek között van a miskolci négyszáz ágyas gyermekkórház és a sugárterápia osztály, a győri-kapui intézményközpont, az ózdi tisztasági fürdő és az encsi butorgyár. a munkahelyek egyes épitkezéseken ideiglenes hőközpontokat alakitanak ki és hordozható hőfejlesztőket állitanak üzembe. /mti/

-.-

bb. 26. épitésügyi, müszaki és müemléki filmnapok kaposvárott

vid/ká/rj hgy 1972. október 11.

az épitésügyi tájékoztatási központ kaposvári információs irodája és az épitőipari tudományos egyesület kaposvári regionális csoportja rendezésében szerdán délelőtt a kaposvári szabad ifjuság filmszinházban megkezdődtek a kaposvári épitésügyi, müszaki és müemléki filmnapok. szerdán 11 filmet vetitettek a könnyüszerkezetes épitési módról a müanyagok felhasználásáról, a transzportbeton gyártásról. csütörtökön müemlék jellegü filmeket mutatnak be. /mti/

-.-

13.05 rj

13.40

bb. 27. segitség a pályaválasztáshoz - tanulónapok kezdődtek hódmezővásárhelyen

vid/ká/rj hgy 1972. október 11.

hódmezővásárhelyen már hagyomány, hogy a város üzemei segitenek a fiataloknak a pályaválasztásban. szerdán ugynevezett tanulónapok kezdődtek. a nyolc általános iskolát végzett gyermekeket ezen a napon a divatkötöttárugyárba hivták meg látogatásra, csütörtökön és pénteken pedig a mezőgazdasági gépjavitó vállalat, illetve a mérleggyár várja az ifju vendégeket. egyidejüleg a városban több helyen tartanak pályaválasztási előadásokat, s a hallgatók megtekinthetik az ipari szakmunkásképző intézetben rendezett kiállitást. /mti/

-.-

bb. 28. időjárásjelentés

a meteorológiai intézet jelenti 1972. október 11-én 13 órakor

rj hgy

az évszaknak megfelelő hőmérséklet

---

európa nyugati részén erősen felhős, többfelé szeles, esős időjárást okoz az óceán felől áramló nedves levegő, amely lassan kelet felé nyomul előre.

a fekete-tenger nyugati partvidékén és a keleti-kárpátok térségében kiterjedt esőzések vannak a balkán-félsziget felett örvénylő hűvös és a dél, délkelet felől áramló enyhe, nedves levegő keveredésének hatására.a kárpát-medence az utóbbi csapadékos és az alpok-térségében átmenetileg kialakult csendesebb, nyugodtabb csapadékmentes zóna határán helyezkedik el.

hazánkban kedden délen erősen felhős idő volt. északon időnként felszakadozott a felhőzet és 4-7 órán át sütött a nap, főként az ország keleti felében esett az eső. a lehullott csapadék mennyisége általában 5 mm, alatt marad, egy-két helyen érte el a 7-8 szegeden a 13 mm-t. a hőmérséklet napközben általában 14-19 északkeleten 19-22 fokig emelkedett. ma hajnalra nyugaton 2-7 keleten 8-13 fokig hűlt le a levegő. délelőtt nyugaton általában kevés felhő volt, keleten borult volt az ég és néhány helyen esett az eső. a kora reggeli órákban helyenként köd képződött, amely 11 órára mindenütt feloszlott. a hőmérséklet 11 órakor általában 9-13, a délnyugati megyékben 14-16 fok között volt.
/folyt.köv./

13.20 rj

bb. 28. /időjárásjelentés... 1. folyt./rj

budapesten kedden a hőmérséklet középértéke 14.1 fok volt, 1.6 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

budapesten ma 12 órakor a hőmérséklet 14 fok, a tengerszintre átszámitott légnyomás 758 mm, gyengén süllyed.

várható időjárás csütörtök estig:

---

változóan felhős idő, szórványosan előforduló esővel. éjszaka gyenge, napközben megelénkülő déli, délnyugati szél. a hajnali és a reggeli órákban erős párásság, helyenként köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4-9 , legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 15-20 fok között.

a duna vizállása budapesten:110 cm. /MTI/

-.-

bb. 29. kgst országok építőipari kisgép bemutatója pécsett

vid/ká/rj hgy 1972. október 11.

pécsett, a pollack mihály müszaki főiskolán nagyszabásu kiállitás nyilt szerdán a kgst országokban gyártott csaknem háromszáz építőipari kisgépből. a megnyitón résztvettek az építőipari kisgépek gyártásszakositásával foglalkozó, pécsett zajló kgst szekcióülés tagjai, szakértői, valamint a magyar építő és gépész szakemberek.

juhász jenő, a müszaki főiskola főigazgatója elmondotta, hogy a kiállitott berendezések, eszközök, az építőipar legkritikusabb, legidőt rablóbb munkaterületeit hivatottak gépesiteni, igy a vakolás, a szigetelés, a padlóburkolás, a festés müveleteit. a gépek legnagyobb csoportját az elektromos üzemü kéziszerszámok alkotják, 90 különböző munkafeladatra alkalmas géppel. a kiállitás és a munka közbeni bemutató lehetőséget ad a szakértői csoportnak a konstrukciók alapos megismerésére, összehasonlitására. a kiállitáson látható valamennyi gép, szerszám szerepel abban a kgst gyártásszakositási ajánlásban, amelyről pécsett tárgyalnak s amelynek alapján döntenek, hogy az egyes tipusokat, mely országok gyártják a jövőben. a kiállitás október 20.-ig tart nyitva. /mti/

-.-

13.30 rj

bb. 30. aláírták a magyar-brazil gazdasági vegyesbizottság jegyzőkönyvét - tovább bővül a két ország árucseréje

t/sl/pá/rj ie hgy 1972. október 11.

veress péter külkereskedelmi miniszterhelyettes és paulo padilha vidal, a brazil külügyminisztérium főtitkár-helyettese szerdán, a külkereskedelmi minisztériumban aláírta a magyar-brazil gazdasági vegyesbizottság második ülésszakának jegyzőkönyvét. az aláírásnál jelen volt jorge de sá almeida budapesti brazil követ is.

a szívélyes légkörben lefolyt vegyesbizottsági tárgyalásokon mindkét fél kifejtette, hogy mód van magyarország és brazília gazdasági kapcsolatainak bővítésére. magyar vélemény szerint ennek egyik előfeltétele, hogy brazília a jövőben az eddiginél több gépipari terméket vásároljon hazánktól, mindenekelőtt azokból a beruházási cikkekből, amelyeket igen előnyösen használhatnak fel. mindkét fél indokoltnak tartja, hogy a magyar-brazil kliring forgalom kiegyensulyozottabbá váljék, bár magyar részről is hangsulyozzák, hogy nem ragaszkodunk a forgalmi mérleg teljes kiegyenlitettségéhez. megállapodtak, hogy a közeljövőben bank-technikai megbeszélések indulnak, amelyeket éppen a forgalom várható gyorsabb ütemü növelése indokol.

a magyar fél teljes megértéssel fogadta, hogy brazília az eddiginél több fogyasztási készterméket kiván exportálni magyarországra. lehetőség van arra, hogy braziliától autógumikat, textilméterárut, konfekció-termékeket, háztartási berendezéseket, trópusi gyümölcsöket, konzerveket vásároljunk. lehetőség van arra is, hogy a kiváló minőségü brazil vaséric is eljusson magyarországra. a most zárult vegyesbizottsági ülés eredményei alapján azoknak a tárgyalásoknak a meggyorsulásával is számolni lehet, amelyek nyomán a két ország együttmüködhetne brazília vizkészleteinek feltárásában és a gazdag bauxit-lelőhelyek adta timföld és aluminium termelési tervek végrehajtásában.

paulo padilha vidal főtitkár-helyettest brazília budapesti követének társaságában fogadta dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter. e találkozón is részletesen megvizsgálták a kapcsolatok fejlesztésének konkrét és igen biztató lehetőségeit. a brazil delegáció vezetője puja frigyesnél, a külügyminiszter első helyettesénél is látogatást tett.

a jegyzőkönyv aláírása után mindkét delegáció vezetője kijelentette, hogy igen hasznosnak és eredményesnek tartja a most zárult tárgyalásokat. magyarország és a latin-amerikai államok kereskedelmi kapcsolatában a magyar-brazil együttmüködés már évek óta kiemelkedő helyet foglal el.

/folyt.köv./ a brazil szervek már jól ismernek és amelyeket

13.30 rj

bb. 30. / aláírták... 1. folyt./rj

magyarország kávészükségletének jelentős részét braziliából szerzi be, s egyre növekvő mennyiségben importálunk a magyar állattenyésztés számára szóját. mivel brazília ipara igen gyorsütemben fejlődik, az utóbbi időben az ipari késztermékek vásárlását is megkezdtük. a közelmultban jött létre az első ilyen jellegü üzletkötés több százezer dollár értékü textiláru importjáról. ugyanakkor brazília-mivel bruttó nemzeti termékének termelése évente 9-10 százalékkal, tehát gyors ütemben növekszik jó piac a magyar gépipar számára. állami szinten jelentős gépipari exportmegállapodások jöttek létre, amelyek nyomán müszereket, szerszámgépeket, diesel-mozdonyokat szállitunk. jó piac kinálkozik braziliában magyar aluminiumtermékek, gyógyszerek, csapágyak és egyéb cikkek számára is.

paulo padilha vidal az mti munkatársának adott nyilatkozatában kijelentette, hogy hazatérve a brazil exportőröket és importőröket egyaránt tájékoztatja a külkereskedelem bővitésének lehetőségeiről. több jelentős beruházásukhoz, mindenekelőtt a vasuthálózat bővitéséhez kivánnak magyarországról gépipari termékeket, vasuti jármüveket beszerezni. lehetségesnek tartja, hogy már a közeljövőben számos brazil üzletember látogat magyarországra, braziliába, s várják magyar vállalatok képviselőit, hogy a vegyesbizottság ülésén létrejött megállapodások mielőtt realizálódjanak.

a brazil gazdasági delegáció szerda délután elutazott hazánkból. /mti/

-.-

bb. 31. megnyitották az országos szövetkezeti cipőmodell pályázat bamutatóját

k/ol/pá/rj ie hgy 1972. október 11.

szerdán az országos piackutató intézet nagymező utcai bemutatótermében kiállitás nyilt az országos szövetkezeti cipőmodell pályázatra érkezett munkadarabokból.

az ipari szövetkezetek országos tanácsa, az iparmüvészeti tanács és a ruházati szövetkezetek budapesti szövetsége által rendezett pályázatra 27 szövetkezet tervezői, modellezői neveztek be, 256 pályamunkával. ezek a legujab b diavtirányzatoknak megfelelő formában, a napjainkban beszerezhető alap- és kellékanyagok felhasználásával készültek, s öt kategóriában többet is dijaztak közülük.

a kiállitást október 19-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

-.-

13.40 rj

bb. 32. nemzetközi térképkiállitás és tanácskozás budapesten

t/kg/pr/fj rj ie hgy 1972. október 11.

huszonegy ország mintegy 200 atlaszát és térképét mutatják be a hadtörténelmi muzeumban szerdán nyilt nemzetközi történelmi térképkiállitáson. a bemutató megnyitása előtt radó sándor kossuth-dijas, a földrajztudományok doktora, a mém országos földügyi hivatala térképészeti önálló osztályának vezetője sajtótájékoztatón beszélt a történelmi térképek oktatásban betöltött szerepéről és a kiállitás jelentőségéről.

a bemutató a hazai és a külföldi szakembereknek összehasonlitási alapot ad az ujszerü történelmi térképkészitéshez. az ó-kortól a közelmultig szemléletes képet ad a világ országainak társadalmi politikai, gazdasági és hadtörténeti [illegible] változásairól. az atlaszok müszaki kivitelezését bizottság vizsgálta, dijat kapott például a müanyagból készült francia falitérkép, amelyen a tanár szines krétával jelölheti az elmult századok történelmet alakitó seregeinek vonulását, s az utközetek szinhelyét. a ,,csata után,, a krétanyom letörölhető.

a hazai térképkészités rangját is tükrözi a bemutató. figyelmetkeltő például a tanácsköztársaság honvédő háboruját ábrázoló térkép, korabeli fényképekkel illusztrálva. a kiállitás keretein tulmenően a magyar térképkészités hirnevét jelzi, hogy a szovjetunióból, az egyesült államokból, svédországból és franciaországból érkeznek rendszeresen neves térképészeti cégek rendelései világatlaszok, térképek készitésére. a mém térképészeti osztályán müködik a cart-aktual, ahova a földkerekség valamennyi térképkészitő vállalata elküldi országának adatváltozásait /népszámlálás, uj vasutvonal épitése, határmódositások stb./ az összegyüjtött adatokat a cart-actual kéthavonként több nyelvü kiadásban teszi közzé, amely a térképkészitők ,,bibliája,,.

a mém országos földügyi és térképészeti hivatala és kiállitási irodája, valamint a geodéziai és kartográfiai egyesület szervezte kiállitás október 11-23 között tekinthető meg, hétfő kivételével, naponta reggel 9 és délután 5 óra között.

a kiállitás megnyitásával egyidőben háromnapos nemzetközi tudományos tanácskozás is kezdődött a történelmi térkép készitése során felmerülő kérdésekről. /mti/

-.-

13.45 rj

M 1570

bb.34. 25 éves a talajmüvelési kutató intézet - jubileumi tudományos ülésszak karcagon

vid/ká/ok hgy 1972. október 11.

a ,,kiváló intézet,, cimmel kitüntetett karcagi talajmüvelési kutató intézet fennállásának 25. évfordulóját ünnepli. a jubileum alkalmából szerdán, kétnapos tudományos ülésszak kezdődött az intézet székházában. váncsa jenő mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes méltatta az intézet negyedszázados munkásságát, szerepét a mezőgazdasági termelés korszerüsitésében. a kutatóbázis 25 éves munkásságáról dr. kurucz gyula igazgató, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa adott számot. a mai intézet joelődje az állami növénynemesitő telep 1947-ben jött létre. feladata volt, hogy elősegitse a nagykunsági tájegység és a hajduság bihari részének mezőgazdasági kutatásait, a szikes területek meghóditását.

az intézet 1955-ben kisérleti intézet cimet kapott, 1970-től pedig országos határkörü talajmüvelési kutató intézetként müködik. az eltelt időszakban az alföldi talajokhoz jól illeszkedő takarmánynövények számos fajtáját nemesitették ki, s intenziv kutatásokat folytattak a mezőségi, a szikes és a réti agyagtalajok agrotechnikájára. a karcagi kutatók szabadlma a tőzeges savgyanta, mint talajjvitó anyag, az önjáró esőztető legelőöntöző berendezés. ujitásukként az ország másfél ezer legelőjén alkalmazzák a csontos-féle gördülőkocsis villánypásztort. az intézet tizenkét hazai kutató intézeten kivül öt ország nyolc kutató intézetével kooperál.

az ünnepi megnyitót követően öt tudományos előadás hangzott el a talajmüvelési és javitási kutatások eredményeiről, a mütrágyázás hatásairól, és egyéb tudományos témákról./mti/

-..-

bb.33. elhunyt haraszti józsef

ok hgy 1972. október 11.

a párt- és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. temetése október 16-án hétfőn 10.30 órakor lesz a rákoskereszturi uj-köztemetőben.

mszmp vi. ker. bizottsága
bőripari dolgozók szakszervezete

/mti/

-..-

13.40/ok

M 1570

bb.35. nemzetközi tanácskozás a gépipari munka- és üzemszervezésének fejlesztéséről

t sl/pf/ie/ok hgy 1972. október 11.

öt ország szervezési szakembereinek közremüködésével szerdán a szot szállóban tanácskozás kezdődött a gépipar munka- és üzemszervezésének fejlesztéséről. a kgm ipargazdasági szervezési és számitástechnikai intézet, valamint a bolgár, csehszlovák, lengyel és ndk-beli társintézmények igazgatói és más vezető munkatársai mindenekelőtt a két- és többoldalu együttmüködés bővitéséről tárgyaltak.

kiss ernő kohó- és gépipari miniszterhelyettes megnyitó beszédében hangsulyozta, hogy legfontosabb feladataink közé tartozik olyan tudományos módszerek kidolgozása, amelyek az iparirányitás, a vállalatvezetés, a mindennapi termelőmunka gazdaságosságát és hatékonyságát javitják. különösen nagy a jelentősége a munka- és üzemszervezés korszerüsitésének, s ehhez elengedhetetlen aszocialista országok együttmüködése, a szellemi erők koncetrálása egy-egy lényeges probléma megoldására.

kiss jovák józsef, a magyar intézet megbizott igazgatója a legutóbbi igazgatói értekezlet ötaelért eredményeket elemezte, majd több javaslatot terjesztett elő. inditványozta, hogy 1973-ra az öt intézmény bővitse korábbi együttmüködési megállapodásait. helyesnek tartaná, ha elsősorban a munka- és munkahelyszervezés uj módszereinek kidolgozásában, müszaki és gazdasági információk cseréjében, a gépgyártás távlati fejlesztési módszereinek kialakitásában és a számitástechnika uj eszközeinek alkalmazásában müködnének együtt.

a javaslatokat a többi intézet igazgatóinak javaslataival együtt sokoldaluan megtárgyalják az október 20-ig tartó értekezleten./mti/

-..-

bb.36. tizenkilenc gázló a duna felső szakaszán

vid/kz/ok hgy 1972. október 11.

a rajkától szobig terjedő duna szakaszon az alacsony vizállás miatt az utóbbi napokban egyre több dolga akad a vizügyi szerveknek. az ugynevezett hajózási kisvizszint esetén is huszonöt deciméter mély viznek kell lennie ahhoz, hogy a hajók uszályok e szakaszon teljes terheléssel közlekedhessenek. jelenleg azonban rajka és szob között tizenkilenc gázló nehezíti a hajózást. a vizügyi szervek kitüző hajói állandóan pásztázzák a folyót és többszáz bólyát helyeztek el a hajók kormányosainak tájékoztatására. a legnehezebb manőverezésre a medvei gázló kényszeriti a hajósokat. ott a gázló mélysége mindössze tizenhat deciméter. az északdunántuli vizügyi igazgatóság éppen ezért egy nagyteljesitményü kotrógépet állitott munkába, hogy mélyitse, szélesitse a hajóutat./mti/

-..-

14.20/ok

M-1855

bb.37. megkezdte müködését a hazai fésüsfonó kistarcsai cérnázója

vid/gö/ok hgy 1972. október 11.

zöldcsempés, parketás, ideális munkakörülményeket biztositó 20,000 légköbméteres üzem készült el 16 hónap alatt a hazai fésüsfonó és szövőgyár kistarcsai gyárában. a 30 millió forintos - saját fejlesztési alapból megoldott - beruházást szerdán dr. bakos zsigmond, könnyüipari miniszterhelyettes, a pest megyei és a xx. kerületi pártbizottság, valamint az érdekelt szakszervezetek vezetőinek jelenlétében adta át adolgozóknak, majd sári sándor, a hazai fésüsfonó és szövőgyár vezérigazgatója mondott köszönetet az uj létesitmény kivitelezésében közremüködő 17 vállalat szakembereinek.

az ndk-gyártmányu cérnázó- és lengyel készitésü kettőző gépekkel felszerelt üzemben évente 1000 tonna fonalat cérnáznak. ezekből mintegy 1 200 000 - 1 500 000 darab kötöttárut, ruhát, pulóvert, valamint 1 millió négyzetméter szövetet állithatnak elő. a beruházás ugyanis a gyapjuipar gyártmányszerkezetének lényeges javitását és a kötszövő-ipar jobb alapanyagellátását szolgálja. a magasabb értékü, jobb minőségü cérnázott fésüsfonalból finomabb jersey-kelmét és más kötöttholmot tudnak készíteni, mint korábban./mti/

-..-

bb.38. tsz-melléküzemágak tevékenységéről tárgyalt a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/gö/kz/ok hgy 1972. október 11.

pest megyében befejeződött a termelőszövetkezetek melléküzemági tevékenységének vizsgálata. az eredményét szerdán vitatta meg a megyei tanács végrehajtó bizottsága. az előterjesztésből kitünt, hogy a megye mezőgazdasági szövetkezeteiben 510 ipari, 74 élelmiszerfeldolgozó, 159 szolgáltató és 232 vendéglátó, kiskereskedelmi melléküzemág müködik. az előző évekhez képest csökkent afeldolgozó üzemek száma, ezzel szemben viszont növekedett az élelmiszertermékek mennyisége és javult ezek minősége. ma már a közös gazdaságok jelentős szerepet töltenek be a helyi ellátásban. a termékeiket 232 üzletben közvetlenül értékesitik. a melléküzemágak nyeresége jelentősen javitott a tsz-ek pénzügyi helyzetén. korábban csak a főváros agglomerációs övezetében 12 közös gazdaság tartozott a ,,gyenge,, kategoriába, jelenleg már csupán a fótiak szorulnak állami támogatásra.
/folyt.köv./

14.28/ok

M-1855

bb.38./tsz-melléküzemek ....folyt./ok

a vizsgálatok bizonyitották azt is, hogy a melléküzemágak többségében betartották az előirásokat s csupán négy üzemet állitottak le munkavédelmi hiányosságok miatt. a végrehajtó bizottság leszögezte, hogy a kormányhatározat maradéktalan betartása mellett továbbra is segitséget kell nyujtani a közös gazdaságok melléküzemági tevékenységéhez. a cél az, hogy elsősorban a lakossági szolgáltatással kapcsolatos melléküzemek az élelmiszer feldogozást és termékeik közvetlen értékesitését fejlesszék./mti/

-.-

bb 40. koktél a lengyel néphadsereg napja alkalmából

t ro/pá/ny hgy 1972. október 11.

eugéniusz wislicz-iwanczyk ezredes, a budapesti lengyel nagykövetség katonai és légügyi attaséja a lengyel néphadsereg napja alkalmából szerdán koktélt rendezett. megjelent rácz sándor rendőrvezérőrnagy, a belügyminiszter első helyettese, szücs László és kaszás ferenc vezérőrnagy honvédelmi miniszterhelyettesek, marjai józsef külügyminiszter-helyettes. ott volt a magyar néphadsereg táborniki és parancsnoki karának sok tagja, valamint a társ fegyveres testületek több vezetője.

jelen volt a koktélon tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete, továbbá a budapesti diplomáciai képviseletek több más vezetője, valamint katonai és légügyi attaséja. a koktélon résztvettek az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoport parancsnokságának magasrangu képviselői./mti/

-.-

bb 41. az ár- és belvizvédelmi szemle a középtiszavidéken

vid/kz/ny hgy 1972. október 11.

a középtiszavidéki vizügyi igazgatóság kiterjedt müködési területén megkezdték az ár- és belvizvédelmi müvek őszi felülvizsgálatát. az igazgatóság és a szakaszmérnökségek szakemberei tizennégy árvizvédelmi szakaszon hatszázötvenöt kilométer hosszuságu árvédelmi gátrendszert ellenőriznek a védekezéshez szükséges anyagokkal, eszközökkel, felszerelésekkel, továbbá az árvizvédelmi személyzet felkészültségével együtt. ugyanakkor ellenőrzik az öt megyére kiterjedő, kétezer kilométer hosszuságu belvizcsatornák állapotát, a szivattyutelepek üzemképességét, a védelmi anyagokat, munkaeszközöket tartalmazó szertárakat és raktárakat. az árvizvédelmi szakasz felülvizsgálatát október 18-ig, a belvizvédelmi rendszer ellenőrzését pedig október 27-ig fejezik be./mti/

-.-

16.30/ny

NÁ 16⁴⁰

bb 39. tanácskozás a lakásfenntartó és épitő -szövetkezetek helyzetéről

t ol pá ie bh hgy 1972. október 11.

a szeptember végi adatok szerint a fővárosban eddig 11 a lakásépitő szövetkezetek száma, vidéken pedig 156 szövetkezet müködik, összesen 12 ezer lakás létesitésére. rövidesen felzárkózik a jelenleg szervezés alatt álló 75 szövetkezet is. a már épitkezők közül alegnagyobb a budapest xvi. kerületében alakult, ,, centenárium,, nevü ifjusági- és munkás lakásépitő szövetkezet, amelyet körübelül 2 500 lakásos ifjusági lakótelep felépitésére hivtak életre.

minderről szerdán, a szövosz székházában megtartott értekezleten dr. pál józsef főosztályvezető számolt be referátumában, amelynek alapján a meszöv-ök lakásszövetkezeti-titkársági vezetői, valamint az ez irányu ügyekkel foglalkozó munkatársak vitatták meg az épitkezők gondjainak enyhitését célzó tervezett intézkedéseket, a lakásfenntartó szövetkezetek helyzetét, valamint a garázs - és üdülőszövetkezetek szervezésével kapcsolatos tennivalókat.

az előadó rámutatott, hogy a legtöbb helyen drágultak az épitkezésre megfelelő telkek, a tanácsok a szövetkezetekre háritották a területek előkészitésének, közmüvesitésének terheit, s már az indulásnál feszültségeket okoznak az épitőanyag- és épitőipari áremelkedések. mindez nem kis mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a másfél esztendős multra visszatekintő lakásépitő szövetkezeti mozgalom némileg lanyhult, mert a költségek emelkedését nem követték megfelelő pénzügyi intézkedések, a meglévő saját erő, valamint az otp-kölcsönök összege pedig már kevésnek bizonyul az épitkezéshez. a jelentkezők közül többen visszaléptek, kicserélődött a tagság jórésze.

ebben a helyzetben a meszöv-ök illetékes titkárságainak tevékenysége a területek biztositása mellett tulnyomórészt arra irányult, hogy az áremelkedések ellensulyozására megfelelő módszereket, módozatokat keressenek, magasabb otp-kölcsönöket biztositsanak. a nehézségeket a szövetkezetek a tagság közremüködésének, öntevékenységének fokozásával az adott lehetőségek - például a vállalati támogatás - jobb kihasználásával akarják legyőzni, de legtöbb esetben segit az otp is, engedélyezve a maximális határon belül a szükséges kölcsönöket.

/folyt. köv./

16.30 bh

NÁ 16⁵⁰

bb 39. /tanácskozás ... 1. folyt./ bh

a mult hó végéig 115 garázs szövetkezet alakult 6700 garázs felépitésére, amiből már 4300 megvalósult, további 1050 pedig épül. most szerveződik ujabb 39 garázs-szövetkezet, várható taglétszámuk 3300 lesz. kivánatos, hogy a szervezés és az építés ütemét fokozzák, s megoldják a szükséges szolgáltatá sok gondját is, mert kevés a mühely és a szerelőakna. legalább egy-két helyen hasznos lenne kocsimosó és szerviz létesitése is. követendő kezdeményezés a pécsi és komlói szövetkezeteké, amelyek kétszintes garázsok építésére vállalkoztak.

mostanáig kilenc üdülő-szövetkezet alakult, 500 taggal. jelenleg szerveződik 25 hasonló kollektiva, 3200 főnyi taglétszámmal. a szervezés meglehetősen lassan halad. ajánlatos lenne, hogy ezzel a sokak számára rendkivül előnyös kezdeményezéssel a mészövöknél függetlenitett ügyintézők foglalkozzanak.

szó volt arról is, hogy a kivánatosnál lassabban gyarapodnak a lakásfenntartó szövetkezetek, az idén mindössze tiz alakult. az ügyvitel terén sem kielégitő a fejlődés: az országban mindössze 12 közös gondnokság müködik, 305 fenntartó szövetkezetnek van saját irodája és 200 szövetkezetnek az iratait az elnök lakásán őrzik. ott bonyolitják adminisztrációját. lényegesen jobb a helyzet a karbantartó társulások terén; már 17 társulásnak van üzeme, közös mühelye, szolnok megyében pedig a karbantartó társulás egymaga látja el valamennyi szövetkezeti lakás gondozását, javitási munkálatait. az előadó azonban felhivta a figyelmet arra, hogy ilyen karbantartó társulások létrehozására, fejlesztésére, gépesitésére 150 ezertől 1 millió forintig terjedő támogatást nyujthatnak a megyei tanácsok. erre mindösszekilenc megyében adódott példa , tartózkodott az ilyen támogatástól a főváros tanácsa is.

az egésznapos tanácskozáson sok szó esett arról is, hogy sokhelyütt a tanácsokrossz vagy szanálásra, illetve kisajátitásra kerülő területeket adnakát, amelyek előkészitése aránytalanul költséges. biztató azonban, hogy a területelőkészités céljára a vállalatok által egy-egy dolgozónak legfeljebb 50 ezer forintig nyujtható támogatás ügyében az évm-mel ismét megkezdődtek a tárgyalások, és remény van a segitségre.

örvendetes az is, hogy az épitőanyag és épitőipari árak ellensulyozására sokhelyütt természetbeni támogatásokat is nyujtanak a vállalatok, bontott anyagokkal, fuvareszközökkel és saját szakipari munkával sietnek a szövetkezetők segitségére , van ahol homokot, kavicsot termelnek ki, vagy szénporos tégla-égetéssel próbálkoznak.
/folyt. köv./

16.45 bh

M 1710

bb 39. /tanácskozás ... 2. folyt./ bh

a lakásépitő szövetkezetek tevékenységi körének bővitésével kapcsolatban több kérdésben sikerült megegyezésre jutni, már biztosra vehető, hogy a szövetkezetek házilagosan oldhatják meg a beruházás lebonyolitását is. több közös problémát sikerült már rendezni a tanácsokkal való jobb együttmüködés jegyében, s remélhető, hogy a megértés a jövőben még fokozódik. a kiviteli kapacitás megteremtése kapcsán szó volt az uj építési módok elterjesztésének szorgalmazásáról is. a közelmultban felmérték 123 szövetkezet csaknem 6000 lakásának építési technológiák szerinti megoszlását is; az utóbbi időben a többszintes társasház-lakások mellett elsősorban kisebb városokban, nagyobb községekben a kétszintes sorház, láncház és átriumházas megoldások felé fordul az érdeklődés. bács megyében mindezt kombinálva alkalmazzák a ,,félkész,,-ház akcióval. az adott sajátosságokhoz alkalmazkodó házgyári kivitelezés elterjesztése indokoltnak látszik a lakásszövetekezeteknél is, mivel jelenleg ez a tömeges lakásépités legjárhatóbb utja.

külön hangsulyt kaptak a tanácskozáson a pénzügyi kérdések, az otp-vel meglevő jó kapcsolatok elmélyitésének szükségessége, mert egyes helyeken még lassan halad a kölcsön-szerződések kötése. november 30-ig megjelenik az a pénzügyminiszteri rendelet is, amely rögziti a szövetkezetek egységes könyvelési rendjét. /mti/

-.-

bb 42. tanyai gyerekek uj kollégiuma hódmezővásárhelyen

vid kz bh hgy 1972. október 11.

szerdán hódmezővásárhelyen felavatták a tanyai általános iskolások uj negyven személyes kollégiumát. egy régebbi oktatási intézmény épületének egyik részét mintegy hatszázezer forintos költséggel épitették át és rendezték be erre a célra. a nagyhatáru város tanyavilágában élő gyermekek közül egyelőre tizenheten találtak itt uj otthonra , várható azonban, hogy rövidesen teljesen benépesül a kollégium. lakóit a zalka máté általános iskolában kabinetrendszerü korszerü módszerekkel oktatják. hétközi felügyeletükről, étkeztetésükről megfelelően gondoskodnak, a gyerekek csak a hét végén látogatnak haza a szüleikhez.

a tanyai gyerekek uj otthonát dr.szathmáry lajos nyugdijas pedagógus avatta fel. az ő kezdeményezésére hozták létre már 1938-ban hódmezővásárhelyen a tanyai tanulók első otthonát. a támogatói révén országos hirüvé vált egykori cseresnyés kollégiumot. a tanyai gyerekek uj otthonának szerdai átadásán a régi kollégium több egykori lakója is részt vett. a mai általános iskolások müsorral köszöntötték őket./mti/

-.-

16. 50 ?x

M 1711

bb 43. az indiai nagykövetnő látogatása a nemzetközi ujságiró szervezet budapesti oktatási központjában

i ro/pány hgy 1972. október 11.

az indiai köztársaság budapesti nagykövete c.b. muthamma asszony szerdán ellátogatott a nemzetközi ujságiró szervezet budapesti oktatási központjába, ahol a bengáli népi köztársaságból 14 fiatal ujságiró szakmai továbbképzésen vesz részt.
a nagykövetnő meghallgatta a tanfolyam részvevőinek beszámolóját munkájukról, majd - többek között - arról a sokoldalu segitségről beszélt, amelyet a szocialista országok nyujtanak a fejlődő országoknak.

a találkozón jelen voltak a muosz, valamint a nemzetközi ujságiró szövetség képviselői./mti/

-.-

bb 44. dr. bozsó László

pf/ny hgy 1972 október 11.

a magyar rádió és televizió pártbizottságának titkára, a magyar-szovjet baráti társaság és a szovjet-magyar baráti társaság egyezménye alapján előadó-körutra a szovjetunióba utazott./mti/

-.-

bb 45. megfojtotta főbérlőjét

k ol/pf/ny hgy 1972. októbe r 11.

turi István 26 éves bádogos, többszörösen büntetett előéletü, ideiglenes budapesti lakos, a iv. kerület petőfi u. 16. szám alatti lakásában megfojtotta a 70 éves főbérlőt, bikádi jánosné bedolgozót. a büncselekmény elkövetése után a tettes a helyszinről elmenekült, másnap azonban önként jelentkezett a rendőrségen. turi István letartóztatták./mti/

-.-

bb 46. vietnami szolidaritási gyülés kecskeméten

vid/kz/ny hgy 1972. október 11.

a vietnami háboru ellen tiltakoztak szerdán a kecskeméti felsőfoku oktatási intézmények diákjai. a kecskeméti felsőfoku óvónőképző intézetben vietnami barátsági és szolidaritási nagygyülést rendezett az intézet kisz-szervezete. ott voltak a város gépipari és automatizálási müszaki főiskolájának, s a kertészeti egyetem kecskeméti főiskolai karának diákküldöttei, valamint a megyeszékhelyen tanuló vietnami fiatalok is./mti/

-.-

17.006ny

Nf-17²⁰

bb 47. a ,, dolgozz hibátlanul,, tapasztalatcsere jászberényben

vid/kz/ny hgy 1972. október 11.

a jászberényi hütőgépgyárban szervezett ,, dolgozz hibátlanul,, munkarendszerrel kapcsolatban szerdán egésznapos megyei tapasztalatcserét rendezett jászberényben a szakszervezetek szolnok megyei tanácsa. mint elmondották a már csaknem három éve alkalmazott munkarendszer hatásaként a dolgozók hibájából adódó selejtszázalék tekintélyes mértékben csökkent. a selejtes termékek aránya százalékaban szinte már nem is mérhető, a garanciális cserék a legminimálisabbra csökkentek. a munkarendszer előirása szerint ez évben is továbbképzést szerveztek a lakatosok, anyagmozgatók részére. rendszeres véleménycseréket folytatnak a hazai és külföldi ,,fogyasztókkal,,. az idén a két legnagyobb külföldi vásárlóval is mérlegelték az üzem termékeinek minőségét./mti/

-.-

bb 48. elfogták a kékfény

pf/ny hgy s 1972. október 11.

legutóbbi adásában körözött pincze miklós 25 éves alkalmi munkás, nagykanizsai lakost. a büntetett előéletü ember alaposan gyanusitható azzal, hogy az év nyarán a balatonmenti fürdőhelyeken többrendbeli betöréses lopást és egyéb büntetteket követett el. előzetes letartóztatásba helyezés mellett indult ellene büntető eljárás./mti/

-.-

bb 49. kitüntetések

pf/ny hgy 1972. október 11.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta hajnal gábor költő-müforditónak és dr. radó györgy müforditó-irodalomtörténésznek 60. születésnapjuk alkalmából, irodalmi munkássáuk elismeréseként.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. bakács tibor egyetemi tanárnak, az országos közegészségügyi intézet főigazgatójának , 60. születésnapja alkalmából, eredményes munkássága elismeréséül a munka érdemrend arany fokozatát adományozta./mti/

-.-

17.05/ny

Nf-17²⁰

bb 50. rendőrségi hírek

i ol/pf/ny hgy 1972. október 11.

tóth gyula 59 éves budapesti csoportvezető, a viii.kerület üllői ut 22. szám előtt haladva személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget egy motorkerékpárnak, amellyel összeütközött. a motorkerékpár vezetője, ojtozi nagy tibor 22 éves budapesti technikus sulyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett, kórházban ápolják. tóth gyula ellen megindult az eljárás.

palásty László 19 éves budapesti gépkocsivezető, személygépkocsival, gyorshajtás következtében elütötte zupkó jenő 62 éves budapesti nyugdijast, a xiv. kerület egressy ut és egressy tér kereszteződésében. az idős embert a mentők sulyos, nem életveszélyes sérülésekkel szállitották kórházba. palásty ellen eljárást inditott a rendőrség.

a xvii. kerületi pesti ut 137.szám előtt szabálytalanul haladt át az uttesten horváth elemér 44 éves budapesti nyugdijas és egy motorkerékpáros elütötte. sulyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházban ápolják.

rostás rudolf 31 éves budapesti tollgyüjtő a xix.kerület nagykőrösi ut 78.szám előtt szabálytalanul és körültekintés nélkül haladt át az uttesten és egy 51/a. jelzésü villamos halálra gázolta./mti/

-.-

bb 51. a xiv. században épült

vid/kz/ny hgy 1972. október 11

a muzeumi hónap keretében szerdán átadták a hajduböszörmény határában fekvő zeleméri pusztafalu restaurált templomrom maradványait. a müemlék a xi. században települt zeleméri/ atatárjárásakor elpusztult egyháznak helyén épült a xiv. században késő-gótikus stilusban. a munkálatok során a felszinre került templomhoz tartozó szentély és sekrestye alapja is. a sok társadalmi munkával konzervált templom-romot dr. angyal László a hajdi-bihar megyei tanács osztályvezetője adta át a hajduböszörményi fiataloknak gondozásra./mti/

-.-

MÁ 17[illegible]

bb 52. sujtóléglobbanás a tatabányai 12/a aknában - hét bányász könnyebben megsérült

vid/kz/ny hgy 1972. október 11.

szerdán délelőtt a tatabányai 12/a aknában sujtóléglobbanás történt. a bánya egyik munkahelyén gépet szereltek. feltehetően a szerelés közben keletkezett elektromos szikra lángra lobbantotta a főtében meghuzódó metán-réteget. a jelenség rendkivül gyorsan zajlott le; öt másodperc alatt teljesen kiégett a munkahely felső rétegében összegyülemlett kis mennyiségü metán. a munkahelyen és annak közelében tartózkodó dolgozók közül 7-en könnyebb égési sérüléseket szenvedtek. a mentők nyomban kórházba szállitották őket. hárman a megfelelő orvosi ellátás után már hazamentek, 4 bányászt további megfigyelés miatt még a kórházban tartottak.

a sujtólég belobbanásának észlelése után az üzem vezetői óvintézkedésképpen azonnal elrendelték a bánya teljes kiürítését, s riasztották a bányamentőket is. de nem volt szükség a bányamentők beavatkozására, s a délutános müszakban már ismét teljes létszámmal dolgoztak az aknában a bányászok.

a sujtóléglobbanás ügyében a vizsgálatot a kerületi bányamüszaki felügyelőség megkezdte./mti/

-.-

bb 53. felrobbanta propán-butángáz

vid/kz/ny la 1972. október 11.

szerdán tatabánya-ujvárosban a tass vezér utca egyik első emeleti lakásában tüzet, illetve robbanást okozott a propán-butángáz. balázs istvánné a gázpalack cseréje után meggyujtotta a tüzhely egyik rózsáját, majd ellenőrizte a palack vezeték-csatlakozóját. véletlenül rászoritás helyett meglazitotta a reduktor anyacsavarját, s ezzel gázömlést okozott.: a konyhában felgyülemlett gáz pillanatok alatt lángra lobbantotta a beren dezéseket, a detonáció kitörte a lakás ablakait. mire a tüzoltók a helyszinre érkeztek, már nem sok dolguk akadt, mert a szomszédok megfékezték a tüzet. balázs istvánnét sulyos, de nem életveszélyes sérülésekkel a kórházba szállitották./mti/

-.-

17.30/ny

KÁ 17[illegible]

bb 54. délszláv estek bács-kiskun megyében

i ro/pf/ny la 1972. október 11.

a magyarországi délszlávok demokratikus szövetsége október 13-a és 18-a között körutat szervez bács-kiskun megye délszlávok által is lakott helységeiben, a szabadkai ,, testvériség, egység,, ének- és táncegyüttes közreműködésével.

a magyar-jugoszláv barátság jegyében - csikérián, baján, hercegszántón, bácsalmáson, bátyán és katymáron - rendezendő műsorok előtt ognyenovics milán, a szövetség főtitkára, vagy helyettese mond beszédet. a szabadkai együttes - tamburazenekar, tánckar és több szólista - izelitőt ad jugoszlávia népeinek szines, gazdag folklór- kincséből. előadásaikon magyar népdalok és néptáncok is szerepelnek./mti/

-.-

bb 55. kifizették az öttalálatos lottónyereményt

pf/ny ie la 1972. október 11.

az országos takarékpénztár tabi községi fiókjában szerdán kifizették a lottó 39. játékhetének öttalálatos szelvényére a 2,050.502 forintos nyereményt. a lottó történetének 99. öttalálatos nyereményén öt család osztozik. nyereményük legnagyobb részét takarékbetétben helyezték el./mti/

-.-

bb 56. magyar szakszervezeti küldöttség utazott a szovjetunióba

sl/pá/ny ie la 1972. október 11.

a szovjet szakszervezetek központi tanácsának meghivására nemeslaki tivadarnak, a szot titkárának vezetésével szerdán küldöttség utazott a szovjetunióba, a szovjet szakszervezetek közgazdasági tevékenységének tanulmányozására./mti/

-.-

bb 57. magyar gépipari küldöttség utazott brno-ba

t sl/pá/ny ie la 1972. október 11.

dr. heiczman János kohó- és gépipari miniszterhelyettes vezetésével szerdán gépipari delegáció utazott brnoba, a kgst gépipari állandó bizottságának 58. ülésére. az ülésen a többi között hajókomplettáló és egyes élelmiszeripari berendezések gyártásának szakositásáról tárgyalnak./mti/

-.-

117.35/ny -30-

MF 1750

bb 58. ünnepi megemlékezés a lengyel néphadsereg napja alkalmából

pf bh la 1972. október 11.

a magyar honvédelmi szövetség budapesti vezetősége, a magyar néphadsereg központi klub-parancsnoksága és az elzett fémlemezipari müvek , a lengyel naphadsereg napja alkalmából szerdán ünnepi megemlékezést tartott a vállalat kulturtermében. szász domokos ezredes, a magyar néphadsereg központi klubjának parancsnoka mondott ünnepi beszédet. felszólalt eugéniusz wisnicz iwanczyk ezredes, a budapesti lengyel nagykövetség katonai és légügyi attaséja. a magyar néphadsereg vörös-csillag érdemrend del kitüntetett müvészegyüttese ünnepi müsort adott./mti/

-.-

bb 59. magyar-ndk barátsági nap ózdon

vid k bh la 1972. október 11.

szerdán ózdon magyar-ndk barátsági napot rendeztek. ez alkalomból az ózdi kohászati üzemek ,, testvérüzemeiből,, a riesai cső- és acélkombinátból munkásküldöttség érkezett a városba. az események már a délelőtti órákban megkezdődtek. a 102. számu gábor áron szakmunkásképző intézetben klaus plobner, az ndk tájékoztató és kulturális központjának igazgatója tartott tájékoztatót az ndk fiataljainak életéről. ezt követően, a német demokratikus köztársaság megalakulásának 23. évfordulója alkalmából, a pártoktatók házának tükörtermében barátsági nagygyülést tartottak. a nagygyülésen részt vettek az ndk budapesti nagykövetségének munkatársai, a riesai cső és acélkombinát küldöttei, a hazafias népfront borsod megyei bizottságának képviselői, valamint a város és az üzemek vezetői. müller wolfgang, a riesai cső és acélkombinát vezérigazgató helyettese mondott ünnepi beszédet, majd léka tivadar, az ózdi kohászati üzemek szakszervezeti bizottságának titkára megnyitotta az ,, igy láttuk a magyar népköztársaságot,, cimü ndk fotókiállitást. este a kun béla müvelődési házban az ndk-beli testvérüzem joliot curie nevét viselő müvészegyüttese adott müsort az ózdi dolgozóknak./mti/

-.-

bb 60. lengyel katonai kiadványok kiállitása budapesten

t nn pá bh la 1972. október 11.

szerdán a budapesti lengyel kulturában a lengyel nemzetvédelmi minisztérium kiadója és a lengyel kultura rendezésében kiállitás nyilt lengyel katonai kiadványokból. bevezetőt tadeusz perenc ezredes, a lengyel nemzetvédelmi minisztérium kiadója propaganda osztályának vezetője mondott. a bemutatót bedő László ezredes, a zrinyi katonai kiadó parancsnoka nyitotta meg./mti/

--.-

M 1785

bb 61. agrárszakember találkozó békéscsabán

vid/kz/ny la 1972. október 11.

az élelmiszergazdaság néhány időszerü kérdésének megvitatására baráti találkozót rendeztek szerdán este a tit békéscsabai értelmiségi klubjában a békés megyei élelmiszergazdasági üzemekben dolgozó szakemberek. az élelmiszergazdaság fejlesztésének kérdéseiről, köztük a beruházásokról és a gépesités fejlesztéséről dr. soós gábor, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter első helyettese tartott előadást./mti/

-.-

bb 62. indiai müvészegyüttes szekszárdon

vid/kz/ny la 1972. október 11.

a budapesti müvészeti hetek alkalmából hazánkban vendégszerplő indiai müvészegyüttes szerdán este szekszárdon mutatta be müsorát. az együttes nagy sikert aratott a babits mihály megyei müvelődési központ modern szinpadán./mti/

-.-

bb 63. szines film tatabányáról

vid/kz/ny la 1972. október 11.

szerdán folytatódott tatabányán a település várossá nyilvánitásának 25.évfordulója alkalmából rendezett ünnepségsorozat. a város legnagyobb müvelődési otthonában, a népházban diszelőadást rendezett a bányászegyüttes. az irodalmi szinpad, a tánckar, a vegyeskórus és a szimfónikus zenekar szerepelt a jubileum tiszteletére összeállitott uj müsorával.ezután bemutatták a városi tanács megbizásából készitett, tatabányáról szóló filmet. a harminc perces szines film a bányászváros negyedévszázados fejlődését örökiti meg, a lebontásra itélt régi bányatelepeket, a lendületesen épülő uj lakó-és iparnegyedeket./mti/

-.-

bb 66. fogadás az oirt közgyülése alkalmából

la/mné/ny la 1972. október 11.

dr. várkonyi péter államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke szerdán este a parlament delegációs termében fogadást adott az oirt 25. közgyülésének részvevői tiszteletére. a fogadáson megjelent óvári miklós, az mszmp központi bizottságának titkára./mti/

-.-

bb 64. bárdosi németh János költő szerzői estje szombathelyen

vid ká bh la 1972. október 11.

szerdán nagyszámu érdeklődő jelenlétében tartották meg szombathelyen, a berzsenyi dániel megyei könyvtárban bárdosi németh János költő szerzői estjét. a hetven éves szombathelyi születésü költő munkásságát dr.paku imre irodalomtörténész méltatta, majd bárdosi németh János olvasott fel költeményeiből és visszaemlékezéseiből. ezt követően petró János, bárdosi németh János verseire szerzett, évszakok cimü dalciklusát németh zsuzsa énekmüvész adta elő, csorba rózsa zongoramüvész kiséretében.a szerzői est alkalmából megnyitották a költő életmü-kiállitását a megyei könyvtárban./mti/

-.-

bb 65. csehov három nővérének bemutatója a vigszinházban

t nn pá bh la 1972. október 11.

szerdán tartotta az évad első premierjét a vigszinház: csehov három nővér cimü négyfelvonásos drámája került a nézők elé, horvai István rendezésében. a klasszikus orosz szerző müvéhez a diszleteket szovjet vendég, david borovszkij tervezte, a jelmezeket pedig wieber marianne rajzai nyomán készitették. a dráma főszerepeiben ruttkai évát, pap évát, békés ritát, béres ilonát, darvas ivánt , páger antalt, tahi tóth lászlót láthatta a közönség.

a vigszinházi premieren megjelent politikai, társadalmi életünk számos kiválósága. a nézők hosszas tapssal jutalmazták a produkció részvevőit./mti/

-.-

bb 67. kedden temetik gózon gyulát

pf bh la 1972. október 11.

a müvelődésügyi minisztérium, a magyar szinházmüvészeti szövetség és a nemzeti szinház az alábbi nekrológot adta ki:

mély megrendüléssel tudatjuk, hogy gózon gyula kossuth-díjas, a magyar népköztársaság kiváló müvésze, 1972 október 8-án 87 éves korában elhunyt. a magyar szinházi élet kiváló tehetségü müvészét vesztette el benne. közkedvelt és sokoldalu szinmüvész volt, egyaránt otthonos a klasszikus és a modern drámában, s a vigjátékban is. legszebb sikerei a nemzeti szinházhoz füződnek, ahol több mint három és fél évtizeden át müködött. halálával nagy veszteség érte a magyar szinjátszást.

temetése október 17-én fél 4 órakor lesz a rákoskereszturi temetőben./x. ker. kozma u. 6./

emlékét megőrizzük.

/mti/

-.-

bb 68. véget ért karlovy vary-ban

bh la 1972. október 11.

a kgst közlekedési állandó bizottsága autóközlekedési és utügyi szekciójának xxi. ülése, amelyen a bolgár népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a lengyel népköztársaság, a magyar népköztársaság, a mongol népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a román szocialista köztársaság és a szovjetunió küldöttségei, továbbá a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság szakértői, valamint a vasutak együttműködési szervezete főbizottságának képviselői vettek részt. az ülésen a szekció elnöke, földvári László közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes elnökölt.

kidolgozták a diszpécser-rendszerek bevezetésének és az autóközlekedés garászberendezésekkel, pótalkatrészekkel való ellátásának , illetve a kölcsönös és rendszeres közuti árufuvarozások szervezéséhez kapcsolódó további munkálatoknak a programját a nemzetközi utvonalak vonatkozásában. foglalkoztak a forgalmi menetrendek, az utaskiszolgálás, a jegyeladási rendszer és a helyfoglalás megszervezéséhez kapcsolódó javaslatokkal is./mti/

-.-

mb 69. időjárásjelentés

mné bh la 1972. október 11.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán 19 órakor:

enyhe, helyenként szeles idő

várható időjárás csütörtök estig: változóan felhős idő, szórványosan előforduló esővel. megélénkülő déli, délnyugati szél. a hajnali és a reggeli órákban erős párásság, helyenként köd. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 15-20 fok között./mti/

-.-

18.50 bh

MT 1 8 II

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l p o l i t i k a i k ü l ö n k i a d á s

1972. október 11.

bkk 1. szekér gyula beszéde

szb pr zs 1972. október 11.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk szekér gyula nehézipari miniszter parlamenti felszólalását, amely szerdán délelőtt hangzik el. feloldásig embargós!

x x x

a mezőgazdasági termelésnek az utóbbi évtizedben lezajlott gyors fejlődése - parasztságunk szorgalmas munkájára támaszkodva - a mezőgazdasági termelőerők hatékonyságával, az uj technikával és technológiával kapcsolatos, amely a termelési viszonyok forradalmi változása nyomán bontakozott ki.

a termelőerők fejlődésében és átalakulásában a mezőgazdasági tényezők mellett a kemizálásnak és a gépesitésnek is igen nagy a szerepe. a kemizálással egyre jobban, tudományosan szabályozható a mezőgazdasági termelés anyagkörfolyamata.

a növénytermesztési és állattenyésztési hozamok növelésének egyik igen fontos - most már mondhatjuk - kipróbált eszköze a kemizálás.

mezőgazdaságunk korszerüségének egyik mutatója az, hogy ma már a termelés anyag jellegü ráforditásainak fele ipari anyag. népgazdaságunk igen nagy erőfeszitéseket tesz a mezőgazdaság kemizálásáért. az 1950-1975 között 25 évben a vegyipari beruházások egyharmad részét körülbelül 25 milliárd forintot forditunk a mezőgazdaság kemizálására. egy másik jellemző adat: a vegyipar ez évi termelésének több mint 20 százalékát körülbelül 10 milliárd forint értékü árut - vásárolja meg az élelmiszergazdaság; ami azt jelenti, hogy a vegyipar legnagyobb vásárlójává vált.

/folyt.köv./

p a r l a m e n t

bkk 1. /szekér gyula... 1. folyt./-szb

a mezőgazdasági terméshozamok nagymértékü emelésének legfontosabb eszköze a mütrágyázás. a szervestrágya mennyisége hazánkban már egy évszázada azonos szinten van, felhasználását javitani lehet, de ez kevés lenne az élelmiszerbázis növeléséhez. következésképpen csakis mütrágyázással növelhetjük gyorsan és nagymértékben a talaj termőképességét.

1920-1950 között, a jelentős termésingadozásokat is figyelembevéve - szántóföldi kulturáink összes termése évi 100 millió gabonaegység körül mozgott. /1 gabonaegység 1 mázsa buza/ ez a termésmennyiség 1969-re megduplázódott, vagyis ezekben az években termésünk 200 millió gabonaegység körül volt.

az időjárás viszontagságainak kitett növénytermesztés korábbi, igen nagy mértékü termésingadozása csökkent, sőt az utóbbi évek tapasztalatai szerint jórészt megszünt. a terméseredmények a mütrágyafelhasználással nagyjából arányosan emelkedtek. hazánkban emlitésre méltó mütrágyafelhasználás csak a nitrogén és foszformütrágya-gyári beruházások elkészültével, a második ötéves tervtől kezdve indulhatott meg. az mszmp központi bizottságának 1960 juniusi - a vegyipar fejlesztésére vonatkozó - határozata nyomán a második és a harmadik ötéves tervekben végrehajtott nagyarányu mütrágyagyári rekonstrukciók, valamint uj gyárak épitése révén érhettük el azt, hogy az idén 1965-höz képest háromszor, 1960-hoz viszonyitva pedig hatszor annyi mütrágyát használhattunk fel. a helyes agrokultura alkalmazásával a nagyobb adagu mütrágyázás több termést biztosit. igy például 1971-ben a termelőszövetkezetek 30 mázsa hektáronkénti átlagával szemben az állami gazdaságok több mint 35 mázsás buza-, illetőleg a termelőszövetkezet ek 36 mázsás kukorica termésével szemben az állami gazdaságok 42 mázsa hektáronkénti kukoricatermést takaritottak be. a nagyobb átlagok mögött nemcsak a nagyobb foku specializálódás, hanem a több mütrágyafelhasználás is megállapitható. ez évben kereskedelmi sulyban kifejezve 4 millió tonna mütrágyát használ fel a magyar mezőgazdaság. ez semmiképpen sem a felső határ. dimény elvtárs emlitette beszámolójában, hogy a hektáronként 60-70 mázsa kukoricát, 35-40 mázsa buzát termelő gazdaságok azok, amelyek az elkövetkező évek mezőgazdasági termelését jelzik. minden remény meg van arra, hogy a nagyadagu mütrágyázás széleskörü elterjesztésével a technológiai fegyelem javulásával néhány év mulva országosan is elérjük a ma élenjáró gazdaságok eredményeit.

vegyiparunk felkészült erre a feladatra. összehasonlitásként emlitem meg, hogy a negyedik ötéves terv időszakában annyi mütrágyát használ fel mezőgazdaságunk, mint amennyit a felszabadulásunk óta 1970-ig eltelt 25 évben együttesen felhasznált.

/folyt.köv./

p a r l a m e n t

bkk 1. /szekér gyula... 2. folyt./-szb

nem problémamentes e nagymennyiségü mütrágya raktározása. a mezőgazdaságban forgalmazott mütrágyának mintegy harmadát kellene raktárakban elhelyezni, azonban most és a közeljövőben ennek csak töredékére van lehetőség. a korszerü raktárak szükséges és jelentős beruházás-igényessége folytán a mütrágya müanyagzsákban való tárolása a legjobb módszer a veszteség megakadályozására. igaz viszont az is, hogy a müanyagzsákos tárolás igen munkaigényes.

a kártevők és a kórokozók, valamint a gyomok által okozott kár két évtized alatt felére, 1972-ben mintegy 4 milliárd forintra csökkent. a szervezett vegyszeres növényvédelmet a második ötéves terv elejétől kezdtük el. a nagyarányu fejlődésre jellemző, hogy ez évben már a mezőgazdaságilag megmüvelt terület 60 százalékán használtak növényvédőszert; egyes területeken két- és több alkalommal is.

népgazdaságunk igen sokat áldoz a vegyszeres növényvédelemre. 1972-ben például 25 millió dollárért vásárolunk növényvédőszereket a hazai termelésen és a szocialista importon felül. ennek köszönhető, hogy az utóbbi években már egy hektár mezőgazdaságilag megmüvelt területre jutó növényvédőszerfelhasználásunk eléri, vagy megközeliti a gazdaságilag fejlett nyugat-európai országok hasonló adatait.

az egy évtizeddel ezelőtt még szinte ismeretlen gyomirtószerek meghóditották a mezőgazdaságot. az idén például a kukorica több mint felénél használtak vegyszeres gyomirtást. ez évben a gyomirtók használatával 8 millió munkanapot takaritottak meg.

a mezőgazdaság növényvédőszer felhasználásának sajnos csak 40 százalékát állitja elő vegyiparunk. ez kevés. nagyobb erőfeszitésekre volna szükség, hogy csökkentsük az előbb emlitett, jelentős volumenü tőkés importot. sajnos ma még nem vagyunk képesek eléggé kihasználni a szocialista gazdasági együttmüködésben rejlő előnyöket sem.

mezőgazdaságunk ez évben 270 féle növényvédőszert használ fel. ezek az anyagok egyáltalán nem veszélytelenek az emberi és állati szervezetre. 1971-ben hat halálos, 65 enyhe lefolyásu baleset történt növényvédőszerekkel. nagyon sok tennivaló van még tehát az egészségvédelem, a balesetvédelem, de a környezetvédelm területén is.

/folyt.köv./

bkk 1. /szekér gyula... 3. folyt./-szb

a korszerü állattakarmányozás elképzelhetetlen a vegyipar sokoldalu közremüködése nélkül. a korszerü keveréktakarmányok összeállításához egyes vegyi anyagok, mint vitaminok, antibiotikumok, aminosavak, anyaglebontást gátló antioxidánsok, ásványi sók, egyes fémek, stb. nélk:ülözhetetlenek.

megközelitő számitások szerint a korszerü keveréktakarmányellátás következtében mintegy félmillió tonna abrakmegtakaritást értek el mezőgazdasági üzemeink 1970-ben.

a kémia vivmányaival is korszerlüsitett takarmánygazdálkodás következtében csökkent a fajlagos takarmányfelhasználás. a 10 évvel ezelőtti 5-5.5 kilogrammal szemben az állami gazdaságok egy kilogramm élősuly ráhizlalására sertésnél 4.5 kilogramm, baromfinál 3 kilogramm abraktakarmányt használnak fel ez évben. jelenleg a nagyüzemi baromfi állomány keveréktakarmány-ellátottsága 100 százalékos, a sertésállományé pedig megközeliti azt.

a pozitiv eredmények mellett is meg kell állapitani, hogy még igen sok tennivalója van e területen a mezőgazdaságnak és a vegyiparnak egyaránt. különféle fehérjetartalmu takarmányokat az utóbbi években sok tizmillió dollár értékben importáltunk tőkés országokból, ezek egy részét előbb-utóbb itthon is gyárthatjuk majd. igen jelentős feladatunk a szintetikus fehérjegyártás minél előbbi megszervezése.

egyre jobban terjed a müanyagfóliák mezőgazdasági és kertészeti felhasználása. a müanyagfólia felhasználása a kertészetben négyzetméterenként 18-20 forint többleteredményt hoz a fólianélküli müveléshez képest.

1972-ben a tiz évvel ezelőttinek háromszorosát, 1200 hektár területet fedtek be müanyagfóliával.

terjed a müanyagöntözőcső is. a mezőgazdaság eddig 2500-3000 kilométer pvc müanyagcsövet épitett be az öntözőberendezésekbe. müanyagfogyasztásunk mintegy 20 százalékát az élelmiszergazdaság használja fel. a korszerü csomagolás tette lehetővé azt, hogy a belföldi forgalomban lev2 élelmiszerek csaknem kétharmad része előrecsomagolt, a minőség megóvása mellett nagy tömegben, gyorsan és termelékenyen szállitható és forgalmazható. a müanyagzacskós tej például néhány év alatt kiszoritotta az üveges tejet.

/folyt.köv.-

bkk 1. /szekér gyula ... 4. folyt./bzs

emlitésre méltó, hogy teljes nitrogénmütrágyatermelésünket müanyagzsákokba csomagoljuk.

a müanyagzsákok használatával sok százmillió forint értékü raktár épitését lehetett elhalasztani.

a mezőgazdság gépesitésével igen megnőtt a mezőgazdaság villamosenergia és üzemanyagigénye is.

az 1960. évi egy főre jutó kilowattóráról 1971-re 13 szorosára, 650 kilowattórára nőtt a mezőgazdaságban felhasznált villamosenergia.

az idén mezőgazdaságunk benzinből, gázolajból, valamint tüzelőolajból egy millió tonnát használt fel. hét évvel ezelőtt 1965-ben egész népgazdaságunk használt fel annyi üzemanyagot,amennyit mezőgazdaságunk ez évben felhasznál.

az eredmények ellenére itt is vannak gondok. a tüzelőolaj csak bizonyos körzetekben kapható. süriteni kell a telepeket. a gázolaj-szállitás távolsága a régi áfor-telepek egy részének megszünése miatt nőtt. a nagyvolumenü mezőgazdasági fogyasztás miatt a termelőszövetkezeteknek maguknak is több gondot kell az üzemanyagok tárolására forditani.

- igen örvendetesnek tartom, hogy a magyar mezőgazdaság vezetői, szakemberei és a tsz-ek dolgozói egyaránt kedvezően fogadták a mütrágyákat, növényvédőszereket, takarmányadalékokat, müanyagokat, egyszóval mindazokat az uj kémiai anyagokat, amelyeket az utóbbi évtizedek müszaki fejlesztési eredményeként iparunk az élelmiszergazdaság részére nyujtani tudott.ugy vélem, hogy hazánkban a népgazdasági tervezők és az ipari vezetők is idejekorán meglátták a mezőgazdaság kemizálásában rejlő előnyöket. távlatilag helyes prognózisokat állitottak fel, aminek alapján sor kerülhetett megfelelő nagyságu kombinátok és üzemek épitésére.

szeretném azt is hangsulyozni, hogy a nehézipari, valamint a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium között mindig igen gyümölcsöző alkotó együttmüködés volt.

/folyt. köv./

bkk 1. /szekér gyula ... 5. folyt./bzs

az elmult évtizedben a vegyi anyagokat előállitó üzemekben is igen jelentős fejlődés ment végbe.

a ii. ötéves terv időszakában lényegében földgáz nyersanyagra állitottuk át nitrogénmütrágyagyárainkat, az épülő üzemeket pedig már eleve földgáz nyersanyag felhasználására terveztük.

egyre nőtt az üzemek mérete is. a felszabadulás után létesitett első nitrogén mütrágyagyárunkban, a borsodi vegyi kombinátban a termelés alapüzemének kapacitása napi ötven tonna volt, a péti nitrogénmüvek most épülő mütrágyagyárában husszor akkora, napi 1000 tonna kapacitásu ammónia üzem létesül.

az igen nagymértékü müszaki fejlődésre jellemző, hogy az utóbbi 10 évben épült, illetőleg épülő ammonia-üzemekben ugyanazt a termékmennyiséget a korábbi 4 helyett már csak egy berendezés állitja elő, egyharmadnyi acélszükséglettel, tizedakkora üzemeltető létszámmal, huszadakkora terület- és épületigénnyel, negyvenedrésze villamosenergia felhasználásával. a müszaki fejlődés következtében az utóbbi évtizedben a nitrogénmütrágya önköltsége 35 százalékkal csökkent, ami az állami támogatás mérséklését tette lehetővé.

az iparág feladatairól szólva dr.szekér gyula hangoztatta:

- minden erőnkkel azon leszünk, hogy iv. ötéves tervünk legnagyobb, 9 milliárd forintos beruházását, a péti nitrogén müvek több mint egy millió tonna mütrágyát kibocsátó üzemét határidőre megépitsük. az épitkezés jól halad. épitőiparunk eddig eleget tett vállalt kötelezettségeinek. ez év végéig az épitési munkák fele készen lesz. jövőre nagy ütemben megkezdődik a szerelés. a beruházás koncentráltságára jellemző, hogy ebben az évben csaknem 3 milliárd forint felhasználására kerül sor a péti épitkezésen.

e gyár üzembehelyezésével lehetőség nyilik arra,hogy 250 kilógramm hektáronkénti nitrogén, foszfor, kálium mütrágyahatóanyagot adjunk a mezőgazdaságnak, ami azt jelenti, hogy hazai termeléssel tudjuk megvalósitani mezőgazdaságunkban a nagyadagu mütrágyázást.

e gyár üzembehelyezésével nagy lépést teszünk előre a komplex mütrágyák gyártásában. 1976-ra összes hazai mütrágyatermelésünk több mint egyharmada komplex mütrágya lesz.

/folyt. köv./

Mf

bkk 1. /szekér gyula ... 6. folyt./bzs

az eddiginél erőteljesebben kell foglalkoznunk a növényvédőszerek hazai előállitásával. e területen jobban ki kell használni a szocialista munkamegosztás előnyeit. növelni kell a kooperációs gyártást a nyugati országok vállalataival is. gyógyszeriparunk bekapcsolódott a növényvédőszerek gyártásába, amitől komoly eredményeket várunk.

a mező- és élelmiszergazdaság müanyag igénye egyre nő, ezért a petrolkémiai központi fejlesztési programban nagy figyelmet forditunk az élelmiszergazdaság igényei kielégitésére, szem előtt tartva az optimális méretü üzemek létesitését és a nemzetközi együttmüködésből és munkamegosztásból származó előnyök egyidejü érvényesitését.

- mezőgazdaságunk dolgozói eredményesen teljesitették az eléjük tüzött feladatokat, azokat, amelyeket pártunk és kormányunk határozott meg számukra. mi, az ipar irányitói, vezetői és dolgozói ezután is tőlünk telhetően támogatjuk munkájukat - mondta dr.szekér gyula./mti/

-.-

Mf

bkk 2. folytatta tanácskozását az országgyülés

t pr-tf-szó-gy/gk,t,gg,tm,mm bzs zs 1972. október 11.

szerdán délelőtt dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszternek a mezőgazdaság, az élelmiszeripar és a fagazdaság helyzetéről, illetve az e területeket érintő törvények és kormányhatározatok végrehajtásáról szóló beszámolója fölötti vitával folytatta tanácskozását az országgyülés.

az elnöklő dr.beresztóczy miklós elsőként dr. szekér gyula nehézipari miniszternek adott szót.

/folyt. köv./

a szerkesztőségek figyelmébe!

dr. szekér gyula nehézipari miniszter parlamenti hozzászólását mai bkk 1-es számu hirünkben közöltük, az embargót a következő javitások figyelembe vételével f e l o l d j u k .

a 2. folytatás 2. bekezdésének 2. sorában a szöveg helyesen: ... 1972-ben v á r h a t ó a n mintegy 4 milliárd ...

a 4. folytatás 5. bekezdésének második sorában a szöveg: ... egymillió tonnát h a s z n á l f e l . hét évvel ezelőtt..

a 4. folytatás 7. bekezdésének 2. sorában a szöveg helyesen: ... szakemberei, a téeszek és az á l l a m i g a z d a s á g o k dolgozói egyaránt ...

/folyt. köv./

bkk 2. /folytatta ... 1. folyt./bzs

tóth balázs vállalati igazgató /békés m. ó. vk./ rámutatott, hogy a mezőgazdaság szakosodása révén kedvezően valósultak meg a gazdaságpolitikai célkitüzések. békésben is több buzát és kukoricát termelnek az üzemek, mint bármikor korábban, és ismét fellendülőben van két fontos ipari növény, a cukorrépa, és a cirok termelése is.

a költségek alakulása azonban még problémát okoz. békés megye déli szövetkezeteiben az 1969-es, a mostanihoz hasonlóan magas szinvonalu terméseredményeket jelentő esztendőt alapul véve 1971-ben a halmazatlan termelési érték 118 százalék, az árbevétel 125 százalék, mindezekhez az anyag-jellegü felhalmozás 192 százalék, a központi elvonás pedig 128 százalék volt. igy érthető, hogy az emlitett szövetkezetek jövedelme ebben az időszakban annak ellenére csökkent 16 százalékkal, hogy közben jelentősen növelték a termésüket. a képviselő véleménye szerint a nem mezőgazdasági anyag-jellegü költségek tehát behatárolják a továbblépés lehetőségét.

a szakosodó állattenyésztés gondjait elemezve aláhuzta: néhány üzem és az állattenyésztési kutató intézet erőfeszitése ellenére még hiányzik az üzemekből a zárt rendszer körülményeit is jól biró sertésfajta. nélkülözhetetlenek a megfelelő kapacitásu takarmányszáritók, tárolók és keverő üzemek is.

a sertéságazat rendbetétele után szükséges, hogy az üzemek teremtsék meg szakositott szarvasmarha-telepeiket, takarmányszáritóikat, és feldolgozóikat - annak érdekében, hogy termelésük biztonságosabbá váljék és költségeik fokozatosan csökkenjenek.

a miniszteri beszámolót elfogadta.

/folyt. köv./

dr. tamás László /heves m. 2. vk./ az édosz főtitkára arról beszélt, hogy az élelmiszergazdaság fejlődéséhez jó alapot és hátteret biztosított az egységes irányítás kialakítása. örvendetes jelenségként említette, hogy a sertésprogram keretében a tenyésztésben már ott tartunk, ahol a tervek szerint 1975-re kellett volna tartanunk. a fejlődésnek ez a tervezettnél nagyobb mértéke azonban bizonyos feszültségeket eredményezett a sertéstenyésztés és feldolgozás között. a napi gyakorlatban ez ugy jelentkezik, hogy a húsipari dolgozóknak nem lehet szabad szombatjuk,sőt sokat kell túlórázniuk is. ebben az iparágban át kellett állni a két műszakra, ami azért sem ment könnyen, mert nincs elegendő szakember. de a húsipariak urrá lettek a nehézségeken. áldozatvállalásuk más iparágak számára is példaadó lehet.

beszélt arról is a képviselő, hogy más iparágakhoz hasonlóan az élelmiszeriparra is jellemző a feldolgozásra kerülő alapanyagok, illetve félkésztermékek többszöri ,,mozgatása,, , amit nehezít a megfelelő gépesítettség hiánya. ennek kapcsán felhívta a figyelmet a munkatermelékenységre és a kapacitások maximális kihasználására is nagy hatással levő gépesítés fokozására.

az élelmiszergazdasági dolgozók munkakörülményeinek javítását is sürgette dr. tamás László. a termelő berendezések rekonstrukciójától ugyanis elmaradtak az egészségügyi és szociális beruházások. annak ellenére, hogy az élelmiszeripar az átlagosnál többet fordít ilyen célu beruházásokra, még mindig szükösek a rendelkezésre álló anyagiak. a lehetőségek bővítése annál is inkább szükséges, mert az egészségügyi és szociális ellátottság tekintetében az élelmiszeripar általában elmarad az előírt higiéniai követelményektől. a probléma megoldása csakis a minisztérium és az iparági szakszervezet összefogásával képzelhető el. ennek fontosságát aláhúzza az a tény, hogy az élelmiszeripari dolgozóknak több mint a fele nő, s arányuk a következő években várhatóan tovább növekszik. az utóbbi másfél esztendőben - mondta a képviselő - sokat tettek a dolgozó nők munkakörülményeinek javításáért, például mentesítették őket a szombati, vasárnapi és az éjszakai munkabeosztás alól, bővíteni kell azonban az óvodai és bölcsődei hálózatot.

kitért arra, hogy az élelmiszeriparban sok a túlórázás. például 1971-ben egy munkásra a sütőiparban átlagosan 176, a gabonaiparban 147, a söriparban 108, a konzerviparban 95, a húsiparban meg 85 túlóra jutott.

befejezésül örömmel nyugtázta a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium, valamint az édosz közötti jó munkakapcsolatokat, amelyeket immár együttműködési megállapodás rögzít, s emellett még a társadalmi szervezetek is kiveszik részüket az élelmiszergazdaság dolgozói részére jobb munkakörülmények biztosításából. egyetértett az expozéval, s az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta a miniszteri beszámolót.

/folyt.köv./

11.55/szb

szigeti István /somogy megye, 1. vk./ a somogy megyei pártbizottság titkára, az élelmiszergazdaság fejlesztésének somogy megyei tapasztalatait, eredményeit elemezte. elmondta,hogy a megye élelmiszergazdasága jelentős részt vállal az egész ország ellátásából, az export-feladatok teljesítéséből. a mezőgazdaság által megtermelt nemzeti jövedelemből az elmult évben mintegy 7 százalékkal részesedett. a megyében foglalkoztatottak 42 százaléka jelenleg is a mezőgazdaság területén dolgozik, tehát számukra is alapvető kérdés a mezőgazdasági termelés fejlesztése, növekedési ütemének gyorsítása.

utalt a miniszteri előterjesztésre, amely fontos feladatként jelöli meg a kedvezőtlen adottságu, mostoha körülmények között gazdálkodó termelőszövetkezetek fejlesztését. somogy megye természeti adottságaiból következik, hogy a 139 tész közül 67 kedvezőtlen körülmények között gazdálkodik. ezekben a termelőszövetkezetekben él a megye téesz-tagságának mintegy fele. e helyeken az átlagosnál magasabbak a termelési költségek, alacsonyabbak a terméshozamok és alacsonyabb a gazdálkodás jövedelmezősége. ez a legfőbb oka a téeszek közötti nagymérü differenciálódásnak is. sulyos gond, hogy a termelőszövetkezetek közötti különbségeket az elmult években nem sikerült csökkenteni, sőt bizonyos tényezők hatására a differenciálódás fokozódott. az üzemek - főleg a mostoha körülmények között gazdálkodó téeszek - eredményeiben mutatkozó lemaradás egyebek közt eszközellátottságuk alacsony szinvonalával magyarázható. a megyében a téeszek eszközellátottsága az országos átlagot tekintve 83 százalékos. a mostoha körülmények között működő gazdaságok ellátottsága viszont a megyei átlagon is alulmarad, annak mindössze 82 százaléka.

a képviselő megemlitette, hogy a somogyi téeszek örömmel üdvözölték a szarvasmarha-ágazat fejlesztését szolgáló kormányintézkedéseket. az eddigi felmérések alapján azonban megállapitható, hogy az ágazat fejlesztésével kapcsolatos épületberuházások iránti igény - pénz hiányában - a következő esztendőre igen szük körü. ez arra vall, hogy a termelőszövetkezetek - különösen a rosszabb adottságuak - anyagi erőforrásuk szükössége miatt az akcióban nem tudnak eredményesen részt venni. pedig - mondotta - a gyenge termelőszövetkezetek jórészének körülményei lehetővé tennék, sőt indokolják a termelésszerkezet-változást, a szarvasmarha-ágazat fejlesztését. javasolta, hogy a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium vizsgálja meg a mostoha körülmények között működő téeszek jelenleginél differenciáltabb támogatásának lehetőségét.

/folyt.köv./

12.02/bzs

dr. baskay-tóth bertalan
----------egyetemi tanár /pest m. 2.vk./
egyebek között a kenyérgabona-termeléssel foglalkozott. az elmult tiz esztendőben hozzávetőleg tiz mázsával sikerült növelni a hektáronkénti buzatermelést. mostani eredményeink nemzetközi összehasonlitásban is megállják helyüket, egy fao-statisztika például az ötödik helyre sorolja magyarországot azok között az államok között, amelyek egymillió hektár fölötti területen termelnek buzát.

- pest megyét soha sem sorolták a gabonatermelő vidékek közé, mégis az elmult három esztendőben már ez a megye is megtermeli az ott élő népesség kenyerét. 1965-ben egy hektárról 30.4, az idén már 31.3 mázsa buzát takaritottak be. amennyire örvendetes, hogy emelkedik a terméshozam, annyira sajnálatos, hogy meglehetősen sulyos tárolási problémákkal kell megküzdeni. a budapesti, pest megyei gabonafelvásárlóknak például alig több mint 7 800 vagonnyi korszerü tárolóhelyük van, a körülmények mégis arra kényszeritik, hogy 15 000 vagonnyi gabonát raktározzanak. országos gond, hogy a liszt minősége nem mindig megfelelő, nem mindig jó a kenyér. ha a gabonát az időjárás viszontagságainak kitéve tárolják, ezen a téren nem sikerül előbbre lépnünk.

a tárolási gondokkal küzdő ágazatok között emlitette a kukoricatermesztést is. pest megyében az idén 30 800 vagon, a kelleténél nagyobb nedvességtartalmu kukorica termett, s még nem tudják, hogy ezt a mennyiséget hogyan fogják száritani, raktározni.

kitért arra, hogy a cukorrépa fajta-kérdése rendezetlen, s ha az átvételkor a répa szárazanyag-tartalmát veszik figyelembe, szerint fizetnek, ugy félő, hogy a répa cukortartalmáért nem ,,felelős,, téeszek anyagilag rosszul járnak.

a zöldségtermelés gondjait elemezve elmondotta, hogy az ország zöldségtermesztő területének 14-15 százaléka van pest megyében, ez a vidék évente 20-25 ezer vagonnyi zöldséget küld a piacra, a konzervgyárakba. tapasztalatai szerint a zöldségtermelésnek azokban az ágazataiban, ahol megfelelőek a közgazdasági szabályozók, s a folyamatos áruátvételről is gondoskodtak, - semmi gondja nincs a termelőknek. példaként emlitette, hogy a galga mentén szivesen termelnek uborkát, mert nincs elhelyezési gondjuk, hiszen a maglódi uti konzervgyár is 140 vagonnal vett át a tervezett 90 helyett.

/folyt.köv./

a hustermeléssel, ellátással foglalkozva kifejezte azt a reményét, hogy ahogyan megoldották a nagyüzemi baromfitenyésztést, munkálkodtak a sertésprogramon, ugy tuljutnak a szarvasmarha-tenyésztés ,,zökkenőin,, is. ehhez azonban ésszerü takarmánygazdálkodásra van szükség, s bár a szemes takarmánnyal már szerencsére nincs probléma, annál több a nyitott kérdés a gyepgazdálkodásban. a gyepgazdálkodás föllendितése 1964-ben indult meg, s azon már nincs is vita, hogy milyen módon kell magyarországon nagy tömegü takarmányt termelni. kutatásra váró téma azonban még a hasznositás, hiszen sajátos éghajlati és talajviszonyaink miatt a jól bevált külföldi módszereket nem vehetjük át. kérte, hogy a gyepgazdálkodás fejlesztésére szánt állami támogatást a jövőben csak ezzel a munkával szervezetten foglalkozó mintaüzemek, bázisgazdaságok között osszák szét.

falk miklós
---------- üzemvezető mérnök /bács-kiskun megye 9.vk./
felszólalásának első részében megyéjének mezőgazdasági eredményeit és néhány problémáját ismertette. ezután azokról az energiahordozókról szólt, amelyekkel a modern mezőgazdaságban és az élelmiszeriparban véleménye szerint számolni kell.

rámutatott: a népgazdaság gyors ütemü fejlődése kötelezően előirja az állandóan növekvő energia-igények biztonságos kielégitését, az energia-hordozók választékának bővitését, s az energia felhasználás gazdasági hatékonyságának emelését. a hazai földgázvagyon feltárása lehetőséget nyujt arra, hogy ezt a korszerü energiahordozót a fogyasztók széles köre felhasználhassa. a földgáz termeléssel és importtal összehangolt felhasználásának széleskörü továbbfejlesztése a központi fejlesztési program alapján történik. a program - földgáz jelentős népgazdasági hasznát is figyelembe véve - a gázenergiának élelmiszergazdasági és mezőgazdasági hasznositását is tartalmazza. a mezőgazdaság földgázfelhasználási terve az elmult esztendőben azonban még csak részben realizálódott.

/folyt. köv./

bkk 2. /folytatta ... 6. folyt./bzs

a kis gázmezők és kevert gáztelepek készletének hasznositása is népgazdasági érdek: a készletek felhasználása gazdaságosan megoldható lenne a helyszinen, a mezőgazdasági üzemekben. az önköltség mintegy 30-50 százalékát kitevő távvezeték-szállitás költségei igy nem merülnének fel. az árak megállapitásánál tekintettel a magasabb költségekre, bizonyos preferenciákat kell nyujtani. a jövő feladata a mezőgazdaság igényeinek megfelelő kis teljesitményü kezelő és fogadó állomások kialakitása. a földgáz hasznositásának a jövőben a mezőgazdaság és az élelmiszeripar területén több lehetősége adódik: szerepe lehet egyebek közt a mezőgazdasági termékek száritásában, az üvegházak, fólia-sátrak, szakositott sertéstelepek fütésében, és általában a mezőgazdasági üzemközpontok energia-ellátásában, az abszorpciós gépi hütőkörök alkalmazásában. azt is meg kellene vizsgálni, hogy a széndioxid tartalmu földgázok mennyiben alkalmasak az üvegházi, a fólia alatti és a szabadföldi növénytermesztésben széndioxid-trágyázásra.
/fo

az a kisérletekkel is megállapitott geofizikai jelenség, hogy a kárpátok-övezte területen, - tehát hazánk egész területén is - a föld belsejéből a felszin felé áramló hő fajlagos értéke kétszer annyi, mint másutt: azt jelenti, hogy a kőzetek hőmérséklete a mélység felé hatolva nálunk kétszer olyan gyorsan növekszik, mint máshol. kedvező körülmények között az ország kétharmadnyi részén kitermelhető a porózus rétegekben tárolt termálviz, valamint a mélykarsztviz. biztonságos számitások szerint hazánk területén legkevesebb 120 milliárd tonna 3000 kalóriás szén hőegyenértékének megfelelő hőmennyiség tárolódik. a termálkutak létesitésének kötöttsége is lényegesen olcsóbb a kazántelepen termelt hő fajlagos költségénél, a jövő korszerü mezőgazdaságának tehát a képviselő véleménye szerint élnie kell e kedvező földtani adottságokkal. a költségeket figyelembe véve azonban az ország termálviz-kuthálózatának kialakitását nem lehet a gazdaságokra bizni. éppen ezért javasolta,hogy a kormány tegye átfogó és részletes vizsgálat tárgyává e kérdés müszaki és gazdasági problémáit, annak érdekében, hogy a mezőgazdaság - és ezen belül a legproblematikusabb ágazat, a zöldségtermelés is - mielőbb profitáljon e természeti kincsekből.

a beszámolót elfogadta.

ezután szünet következett.

/folyt. köv./

12.30/bzs

13.9

bkk 2. /folytatta... 7. folyt./-szb

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bkk 2-es hirünk /folytatta tanácskozását../ első bekezdésének végére kérjük a következő szöveget illeszteni:

a tanácskozáson részt vett losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke; fock jenő, a minisztertanács elnöke, valamint aczél györgy, apró antal, fehér lajos, gáspár sándor, kállai gyula, németh károly és nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagjai.

x x x

/folyt.köv./

vv fodor mihály /szolnok m. 7. vk./ megyei tanácselnök hangsulyozta, hogy azok a kormányzati intézkedések, amelyeket - például a kenyérgabona, a takarmánygabona, a baromfi- és a sertéshus termelés tekintetében - a mezőgazdaság és az élelmiszergazdaság hiányosságainak felszámolására hoztak, a kivánt eredményhez vezetnek. ezt igazolják a tapasztalatok. kifejezte a képviselő azt a meggyőződését, hogy a szarvasmarhatenyésztés fejlesztésével kapcsolatos kormányhatározat - s az ennek alapján kialakitott komplex intézkedéssorozat - hasonló eredménnyel fog járni. bizhatunk abban, hogy a következő gazdasági évben jelentős előrelélés történik a cukorrépa-termelésben és - ha mérsékeltebben is, de - további fejlődéös várható a zöldségtermelésben is.

nyomatékkal szólt arról, hogy a mezőgazdaság uj - az intenziv termelést szorgalmazó - szakaszába lépett. kialakulóban van az ugynevezett iparszerü termelés mind a növénytermesztés, mind az állattenyésztés több ágában. az ugynevezett szakositott állattenyésztő telepek, amelyeket - nem kevés gonddal, vesződséggel - már tel[illegible] alá hoztak és amelyek megépitése még várható, tulzás nélkül nevezhetők tej- és husgyáraknak. a növénytermesztés kapcsán elmondta, hogy elterjedőben vannak az ugynevezett zárt rendszerü - legfejlettebb technológiával megvalósuló - termesztési eljárások.

a teendők között megemlitette a mezőgazdasági nagyüzemek társulásainak mind szélesebbkörü kibontakoztatását, a termelő és a feldolgozó ágazatok együttmüködésének fontosságát. szóvá tette, hogy az öntözés gépesitése viszonylag lassan halad. ennél is sulyosabb - megoldásra váró - gond, hogy a mezőgazdaságban lényegesen kevesebb szakember dolgozik, mint amennyit erre a pályára képeztek.

/folyt.köv.-/

13.00/szb

13 00

bkk 2. /folytatta... 8. folyt./-szb

a további képzésről tehát gondoskodni kell, biztositva azt,hogy ezek a szakemberek valóban megtalálják számitásukat a választott pályán. arra is kitért, hogy a mezőgazdasági üzemek fejlettségbeli különbsége sokszor nem a gazdálkodási - közgazdasági - körülmények eltéréseiből adódik, hanem esetenként a korszerütlen vezetés, a nem megfelelő munkaszervezés, a müszaki fejlesztés elhanyagolása, a ,,mának élés,, szemlélete a ludas abban, hogy némelyik gazdaság elmarad nemcsak az élvonalbeliektől, hanem az átlagtól is.

a tárca vezetőjének expozéját egyetértőleg fogadta és elfogadásra ajánlotta a képviselő.

rameisl ferencné
---------- /baranya m. 12. vk./ a szakszervezetek baranya megyei tanácsának titkára elsősorban a zöldség-gyümölcs ellátás gondjairól, az emelkedő árak hatásairól beszélt. többek között szóvá tette: a tárolási, szállitási költségek emelkedését nem követi olyan jótékony hatás, hogy a fogyasztókhoz is kulturáltabban kerüljön az áru. hangsulyozta: a zöldség-gyümölcs árak emelkedése elsősorban az alacsonyabb jövedelmü családokat sujtja.

a husprogrammal kapcsolatban emlékeztetett arra,hogy baranya megyében korábban már konkrét határozat született egy közös vállalkozásban létesülő baromfifeldolgozó üzem létrehozására. ezt követően az érdekelt megyei gazdaságok megkezdték az előkészületeket: egyenként tizmillió forinttal, összesen százmilliós összeggel járultak hozzá saját fejlesztési alapjukból az állam által biztositott összeghez. a kezdeményezés azonban ennek ellenére az utóbbi időben elakadt. pedig - mint mondotta- a pécsett létesitendő üzem megvalósitása jelentősen hozzájárulna 160.000 lakosu város baromfihus ellátásának javitásához. ezen kivül az uj baromfifeldolgozó üzem sokat jelentene a helyi munkaerőfoglalkoztatás szempontjából is. összesen 500 leány és asszony számára biztositana munkalehetőséget. a képviselőnő ezért kérte a felettes szervek további támogatását, hogy a jó kezdeményezés mielőbb a konkrét megvalósitás szakaszába léphessen.

az előterjesztést elfogadta.

/folyt. köv./

13·40

bkk 2. /folytatta ... 9. folyt./bzs

fülöp László,
---------- /tolna m. 3. vk./ a bátai november 7. termelőszövetkezet elnöke megelégedéssel nyugtázta, hogy a mezőgazdaság terméseredményei jócskán meghaladják a 10-12 esztendővel ezelőttit s világviszonylatban is előkelő helyen állunk buzatermesztésben, kukoricatermesztésben. a gazdaságok állatállományukat majdnem teljes egészében hazai takarmánnyal látják el, s a lucernalisz-készitő üzemek megépitésével, a fehérjeelőállitó gyárak üzembe állitásával, szója-termesztéssel hamarosan csökkenteni lehet a drága fehérjetakarmányok importálását.

a nagyobb hozamok azonban természetesen többe is kerülnek: ahhoz, hogy több buzát, kukoricát, hust, tejet, zöldséget, gyümölcsöt juttassanak a fogyasztókhoz, a gazdaságoknak több gépet, mütrágyát, növényvédőszert, jobb minőségü takarmánytápokat, több vegyszert, fertőtlenitő anyagot kell felhasználniuk. statisztikák igazolják, hogy nem kerül annyiba a terméshozamokat alacsony szintről közepesre fejleszteni, mint amilyen költséges közepes szintről elérni a magas szinvonalat. jobb és olcsóbb termékekre van szükség, és ezért a mezőgazdaság dolgozói mindent meg is tesznek. a mezőgazdasági termékek árának alakulásakor nem lehet figyelmen kivül hagyni a gazdaságok vásárolta ipari termékek árát.

a képviselő hozzászólásában kitért a háztáji gazdaságok helyzetére is, s elmondotta, hogy innen származik a fogyasztóhoz jutó sertés-, baromfi- és tojás jelentős hányada. a háztáji gazdálkodás ma már kifizetődő a téesz-tagnak, s mind többen juttatják el áruikat közvetlenül a fogyasztókhoz. a képviselő ugy véltte, hogy néhány kereskedelmi vállalat ezt nem nézi jó szemmel, s ha nyiltan nem is akadályozza, segitségért hiába fordul hozzá a termelőszövetkezet.

bartha István,
---------- /hajdu-bihar m. 9. vk./ a kisz hajdu-bihar megyei bizottságának első titkára rámutatott: a termelés hatékonyságának emelése jelentős mértékben a szakember utánpótlás optimális biztositásától függ. több tényező azonban akadályozza, lassitja a szükségletekhez igazodó élelmiszeripari és mezőgazdasági szakmunkásképzést. a mezőgazdasági pályáknak, a mezőgazdasági munkának más szakmákhoz viszonyitva nem megfelelő a propagandája. az általános iskolában a diákok keveset hallanak és éppen ezért keveset is tudnak a mezőgazdaság különböző ágazatairól, a munkalehetőségekről, a szakmunkásképzésről. /folyt.köv./

bkk 2. /folytatta ... 10. folyt./bzs

az ugynevezett pályaválasztási osztályfőnöki órákon a pedagógusok elsősorban olyan pályák felé irányitják a gyerekeket, illetve a szülőket, amelyeket ismernek - és ebből a körből általában kimarad a mezőgazdasági pálya. a pályaválasztással foglalkozó szülői értekezleteken gyakran részt vesznek a különböző üzemek, gyárak képviselői is, viszont minimális azoknak az osztályfőnök óráknak, illetve szülői értekezleteknek a száma, amelyen az állami gazdaságok, illetve a termelőszövetkezetek vezetői is megjelennek.

több ellentmondás és feszültség hordozója még ma is az élelmiszeripari és mezőgazdasági szakmunkásképzés ugynevezett ,,kettőgazdás,, rendszere. az iskolák egy része a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium felügyelete alá tartozik. ezek általában jól ellátottak műhelyekkel, gépekkel és egyéb felszereléssel, valamint szociális létesitményekkel. az iskolák másik része a megyei tanácsok irányitása alá tartozik. a költségvetési keret szükössége miatt a gépi és egyéb felszerelés ezekben az iskolákban minimális, gyenge a műhelyekkel, szerelőcsarnokokkal történő ellátásuk, alacsony a szinvonala a szociális létesitményeiknek is. ellentmondást jelent az is, hogy elsősorban az iskolák feladata az egyes osztályok ,,benépesitése,,. a képviselő aláhuzta: véleménye szerint nem az iskolák érdeke határozza meg és teszi szükségessé a szakmunkásképzést, hanem a népgazdaság érdeke. erre azonban az üzemi vezetők ma még nincsenek ösztönözve és nem is nagyon élnek a lehetőségekkel. mindez abban is megnyilvánul, hogy alacsony az ösztöndijak, illetve az ösztöndijasok száma.

dr.molnár béla,
---------- /budapest, 66. vk./ a kertészeti kutató intézet főigazgatója a mezőgazdasági tudományos kutatómunka helyzetét elemezte. hangsulyozta: a kutatómunka eredményeinek hasznositása mind nagyobb lehetőségeket kap fejlődő nagyüzemi mezőgazdaságunkban. az utóbbi időben hallani azonban olyan véleményeket, hogy nincs szükség ilyen méretü mezőgazdasági kutatásra hazánkban, hiszen nagyüzemeink elsősorban a külföldi eredményeket hasznositják. a gyakorlat viszont igazolta a hazai kutatómunka eredményeit. a hazai nemesitett növényfajták több mint 60 százaléka, tehát a termelési módszerek jelentős része magyar kutatási eredmény. rendkivül fontos, hogy a kutatómunka az anyagi támogatás mellett megkapja azt a társadalmi elismerést is, amelyet joggal megérdemel. /folyt.köv./

13.53/bzs

Ke

bkk 2. /folytatta ... 11. folyt./bzs

vannak példák arra is, hogy a magyar kutatási eredmények külföldön gyakran nagyobb megbecsülést kapnak, mint itthon. előfordult olyan eset is, hogy magyar eredményt mint külföldit hoztak vissza az országba. éppen ezért a jövőben az eddiginél nagyobb figyelmet kell forditani a termelő üzemeinknek, továbbá mindazoknak az irányitó szerveknek és az érdekelt ágazatok szakembereinek a hazai kutatás eredményeinek megismerésére, akik valamilyen kapcsolatban állnak a mezőgazdasági termeléssel.

ezután ebédszünet következett.

/folyt. köv./

szerkesztőségek figyelmébe!
---

javitás a mai bkk 2. /folytatta.../ számu hirre.

a 7. folyt. 2. bek. után /fodor mihály elé/ kérjük a következő szöveget pótolni:

a délelőtti szünet után varga gáborné elnökletével folytatódott a tanácskozás. fodor mihály szolnok megyei képviselő emelkedett szólásra.

x x x

/folyt. köv./

14.00/bzs

Ke

a szerkesztőségek figyelmébe!

javitások a mai bkk 2. /folytatta.../ számu hirre.

a 7. folytatás 4. bekezdésének 6. sorában a szöveg:

... már t e t ő alá hoztak és amelyek...

a 9. folytatás 1. bekezdés 1. sorában a képviselő a bátaszéki november 7. tsz elnöke. /folyt.köv./

x x x

dr. beresztóczy miklós elnökletével folytatódott az ebédszünet után a tanácskozás.

s. hegedüs László /pest m. 24.vk./, a hazafias népfront országos tanácsának titkára kiemelte, hogy a munkásság életszinvonalát és politikai közérzetét is alapvetően meghatározza a mezőgazdasági termékekkel való ellátottság és a termékek ára. hangsulyozta, hogy e tekintetben a jövőben is nagy figyelmet kell forditani a két osztály szövetségének erősitésére, köznapi vetületben az ipari és mezőgazdasági kapcsolatok továbbfejlesztésére, e két ágazat együttműködésének javitására.

a népfrontmozgalom - mondta - a szakszervezetekkel együttműködve: a társadalmi erők mozgósitásával - mondhatni: a munkásparaszt ellenőrzés és közreműködés szervezésével - sokat tehet a két osztály gyakorlati együttműködéséért, segithet az élelmiszergazdaság vezetőinek. tapasztalati tény, hogy az olcsó élelmiszerek hiánya, illetőleg az áremelkedések elsősorban a nagyvárosokban sulyosan érintik az alacsonyabb keresetü embereket és kedvezőtlenül hatnak e rétegek életszinvonalára. ha ezek a jelenségek megélhetési gondokat okoznak a családok életében, akkor nem elegendő a közvélemény tájékoztatása az okoktól, hanem konkrét intézkedésekre is szükség van az alacsonyabb jövedelmü rétegek érdekében.

/folyt.köv./

Nt 1545

nem az árualapokkal, hanem a forgalom, az értékesités megszervezésével és az értékesitésben részvevő vállalatok, dolgozók érdekeltségével van baj - huzta alá. az olcsóbb áruk forgalmazása és értékesitése ma - sajnos - ,,nem üzlet,,. az ilyen romlékony és viszonylag kis értékü áruk a kereskedelmi szervek számára fölösleges tehernek tünnek. például nem egy esetben tapasztalható, hogy a vágóhidaknak időnként gondot jelent a belsőségek értékesitése. természetesen az ő szemszögükből. még a mostani zöldséget és gyümölcsöt szükösen adó években is akadnak a mezőgazdasági üzemekben - különösen a szezonban - eladatlan vagy nehezen eladható tételek, méghozzá jelentős mennyiségben.

kitért a zöldség-gyümölcsellátás megjavitásának az olyan formáira, amelyek már például miskolcon, ózdon és más ipari városok esetében megvalósultak: olcsón megszerezhető hétvégi telkeket biztositottak a tanácsok, az üzemek vezetői, a szakszervezetek a kisebb kerestü dolgozóknak. az ilyen telkek tulajdonosai nemcsak saját szükségleteikről gondoskodnak, hanem árut is tudnak termelni. a képviselő véleménye szerint az ilyen megoldás kiszélesitésével a zöldségtermelés nagyüzemi fejlesztéséhez szükséges időszakot át lehetne hidalni.

széles lajos járási hivatali elnök /szabolcs-szatmár megye 19 vk./ hozzászólásában egyebek között a szarvasmarha-tenyésztéssel foglalkozott. megyéjében - mint mondotta - a 100 hektárra jutó szarvasmarhasürüség magasabb az országos átlagnál. a termelőszövetkezetek természetesen mindent megtesznek a jobb eredményekért, elhatározták például, hogy 30 szakositott szarvasmarhatelepet alakitanak ki. a közismert beruházási gondok miatt hét telep csak a következő esztendőkben épül fel, amelyek azonban elkészültek, már több mint tizezer szarvasmarhának biztositanak korszerü elhelyezési lehetőséget. erőfeszitéseik ellenére sem sikerült azonban az állománycsökkenést megakadályozni, jóllehet alig másfél év alatt kiegészitették az árviz által alaposan megritkitott szarvasmarhaállományt.

/folyt.köv./

Nt 1550

bkk 2. /folytatta... 14ő folyt./-szb

a képviselő ugy vélte, hogy a szarvasmarhatenyésztés gyorsabb ütemü fejlesztésének legfontosabb feltétele a takarmanyalapok megteremtése, hiszen vásárolt takarmánnyal nem lehet gazdaságosan eleget tenni a meghirdetett programnak. a népdazdaság, a termelőszövetkezetek és a fogyasztók érdekeinek is az olcsó marhatartás felel meg legjobban, ehhez viszont a rét- és legelőgazdálkodást kell javitani. jó befektetésnek igérkezik a rét- és legelőjavitás, hiszen a szabolcs-szatmár megyei példa is bizonyitja, hogy a gondozott legelők fütermése 4-5-szörösére növekszikm szálastakarmánybetakarító gépsorokat kell beszerezni, mesterséges száritókat kell üzembe helyezni - erre azonban a gazdaságok jelentős részének nincs elég pénze. ugyancsak a pénzhiány gátolja a megye téeszeit abban, hogy - eleget téve a szarvasmarhaprogram követelményeinek - fajtaváltást hajtanak végre, a tej, illetve a hushasznositást szem előtt tartva kicseréljék magyar-tarkaállományukat.

farkas pál
---------- /borsod m. 12. vk./ tsz elnök, a mezőgazdaság szakember-ellátottságával foglalkozott. aláhuzta, hogy a szakmunkásképző iskolák tanulókkal való benépesitése gyakorta problémát jelent. különösen vonatkozik ez az állattenyésztő ágazatra. szükséges olyan szemlélet kialakitása, amelynek eredményeként a mezőgazdasági nagyüzemekben folyó munkának nagyobb lesz a megbecsülése a fiatalok körében is.

a zöldségellátás helyzetét elemezve felhivta a figyelmet arra, hogy különbséget kell tenni az ipar számára történő értékesités és a lakosságot közvetlenül ellátó, a fogyasztói piacra termelő mezőgazdasági nagyüzemek munkája között. az ipar számára termelő üzemek egyszerre nagy mennyiségü zöldárut értékesitenek, s lehetőségük van olyan növényfajták termelésére is, amelyeknél a munka szinte teljes egészében gépesitheto.nem lehet viszont egyszerüsiteni a termelés szerkezetét azokban az üzemekben, amelyek a közvetlen zöldségellátás feladatát vállalták magukra. a piaci igények mindenkori kielégitésére a teljes választékot kell termelniök, ami persze sokkal munkaigényesebb is. törekedni kell tehát arra, hogy a közvetlenül a lakosság zöldségellátásával foglalkozó üzemek termelését is biztonságosabbá tegyék. a jelenlegi munkaerőhelyzet figyelembe vételével fejleszteni kell a technológiát, és a lehetőségekhez képest biztositani kell azokat a gépi berendezéseket is, amelyekkel a zöldségtermesztésnek ez az ága is jövedelmezőbbé válik, magasabb szinvonaluvá fejlődik. emellett feltétlenül szükséges a zöldségek árának valamilyen módon való stabilizálása, például a többéves szerződéses rendszeren alapuló értékesitéssel.

/folyt. köv./
16.13/bzs

Nt 1640

bkk 2. /folytatta ...15. folyt./bzs

ezzel az első napirendi pont vitája lezárult, dr.dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter válaszolt a vitában elhangzottakra.

/dr.dimény imre válaszának ismertetésére visszatérünk!/

/folyt. köv./

b

az országgyülés azután áttért a második napirendi pont megvitatására.

dr.gonda györgy,
---------- a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság elnöke a bizottság nevében beterjesztette az országgyülés ügyrendjének módositására, illetve egységes szövegére tett javaslatot.

- alapvető feladatunknak tartottuk - mondotta -, hogy az országgyülés ügyrendje teljes egészében megfeleljen a módositott alkotmánynak, alaptörvényünk szellemének, s ahol az ügyrend tartalmilag megkivánja, az alkotmány szövegének is. arra törekedtünk, hogy javaslataink segitsék az országgyülés munkáját, müködésének azokat a vonásait, amelyek a szocialista demokrácia további érvényesülését erősiti. a módositott szöveg tartalmaz továbbá néhány olyan szabályt is, amely az országgyülés eddigi müködése során, munkamódszerének fejlődésével alakult ki, s azt az ügyrendbe szintén célszerü volt beépiteni. módositó javaslataink egy része tehát az alkotmányhoz, más része pedig az országgyülés munkájának eddigi tapasztalataihoz kapcsolódik.

- a módositások jelentős része az országgyülési bizottságok müködését érinti. a tervezett változtatások jórészt azokra a tapasztalatokra épülnek, amelyek már az elmult esztendőkben érzékeltették, hogy megnőtt a bizottságok aktivitása, szerepük az országgyülés munkájában. ez a törvényalkotásra éppugy vonatkozik, mint ellenőrzési funkciójukra. a szocialista demokrácia még erőteljesebb érvényesülése érdekében, az országgyülés hatékony müködését segitve a bizottságok szerepét célszerü továbbfejleszteni. talán a legfontosabb, hogy a javaslatban hangsulyt kapott közremüködésük a társadalom alkotmányos rendjének biztositásában. ez a bizottságok felelősségét külön is aláhuzza, világossá teszi szerepüket ebben a rendkivül jelentős politikai kérdésben. /folyt. köv./

16.55/bzs

Nt 1700

bkk 2. /folytatta ... 16. folyt./bzs

egy másik javaslat egyértelmü felhatalmazást ad a bizottságoknak az országgyülés elé kerülő javaslatokkal kapcsolatban a véleményezésre. a bizottságok aktiv és felelősségteljes közremüködése az országgyülés elé kerülő különböző javaslatokról alkotott véleménye érdemi hozzájárulás az országgyülés munkájához.

- ide tartozik az ügyrend egy másik javasolt pontja, amely a törvényerejü rendeletek véleményezésével függ össze. a bizottságok elé terjesztett törvényerejü rendeletekről kialakitott vélemény javára válhat a szocialista jogrendszer egységének, s ez nagyon lényeges az országgyülés és az elnöki tanács munkáját illetően is.

- szervezeti jellegü javaslat, de érdemi szempontból is fontos, hogy az ügyrendtervezet uj bizottság létrehozását inditványozza épitési, közlekedési hatáskörrel. az ipari bizottságnak, amely eddig foglalkozott ezekkel a kérdésekkel, majdnem áttekinthetetlenül széles területen kellett tevékenykednie, ezért feladatának nehezen tudott eleget tenni.

- az ügyrendtervezet uj fejezete a képviselőkről szól, s az a tény, hogy a képviselők jogállását, munkáját magában foglalja az ügyrend, önmagában is lényeges. egyaránt kifejeződik ebben a képviselők szerepe, felelőssége és az egyéni választókerületi rendszer létezése. ügyrendtervezetünk e fejezetben lényegében megpróbálja röviden összegezni mindazt,ami a képviselői tevékenységhez, annak eredményes ellátásához kivánatos. a javaslatnál megfontolandónak tartottuk, hogy az országgyülésen kivüli képviselői munka tárgya lehet-e az országgyülés belső ügyrendjének. ugy itéltük meg, hogy az ügyrend logikájának nem mond ellent az uj passzus beillesztése, hiszen a képviselői munka egymással szorosan összefüggő két területéről van szó.

- voltak viták a képviselőcsoportok szerepének értelmezéséről. álláspontunk szerint azt kell meghatározónak tekinteni, hogy képviselői megbizatásunkat egyéni választókerületi rendszer alapján kapjuk, szerepünk és felelősségünk ehhez a helyzethez kapcsolódik. a képviselőcsoportok munkája hasznos és szükséges.

/folyt. köv./

M 170

bkk 2. /folytatta ... 17. folyt./bzs

a javaslat méltatja azt a nélkülözhetetlen közremüködést, amelyet a hazafias népfront fejt ki a képviselői munka támogatásában, a képviselők és a lakosság közötti kapcsolat épitésében, szervezésében. a képviselői megbizatás ellátásához igen nagy segitséget jelent a kormánynak az a határozata, amely az államigazgatási szervek feladatait szabályozza a képviselői tevékenység támogatásával kapcsolatban.

- az ügyrenddel szemben támasztott igényünk az lehet, hogy a maga eszközeivel fogalmazza meg munkánk szabályait, jelölje meg kereteit, feltételeit, segitve megtisztelő megbizatásunk, a képviselői munka eredményes végzését.

- kérem az országgyülés ügyrendjének módositására és egységes szövegére vonatkozó javaslatunk elfogadását.

dr. szilágyi gábor
---------- /hajdu megye 2. vk./, a debreceni pártbizottság első titkára a beterjesztett ügyrendi módositó javaslat jelentőségéről szólt. hangsulyozta, hogy az ügyrend a legfelsőbb államhatalmi szervnek, mint testületnek a belső eljárását, tehát a parlament munkájának szervezeti kereteit szabályozza. a módositó javaslatok pedig éppen olyan vonásokat tartalmaznak, amelyek az országgyülés munkáját tágabb értelemben fogják fel, idetartozónak tekintik a képviselői jogállás általános szabályozását, tehát az egész lakossághoz, s a helyi szervekhez való kapcsolatát is. ilymódon a beterjesztett javaslat azt is kifejezi, hogy szocialista társadalmunkban az országgyülés csak akkor képes eredményesen tevékenykedni, ha annak tagjai élő, eleven kapcsolatban állnak a választókkal, a választókerületekben müködő politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális szervekkel.

elmondta, hogy a javaslat többek között kiemeli a képviselő azon kötelességeit, hogy választókerülete problémáinak megoldását a köz érdeke szerint segitse elő, a választókkal állandó, szoros kapcsolatot tartson fenn, javaslataikkal, panaszaikkal behatóan foglalkozzon. a tapasztalatok azt bizonyitják, hogy pártunk x. kongresszusa határozatainak végrehajtása, pártunk és kormányunk helyes politikája, a megyékre, városokra, községekre jellemző aktiv politikai légkör jelenleg jó alapot teremt az országgyülési képviselők eredményes munkájához, a lakossággal való kapcsolatuk állandó erősitéséhez.

szólt arról, hogy hajdu-bihar megyében is fokozott felelősséggel tesznek eleget a választók iránti kötelezettségüknek. a parlamenti ülésszakokat követően rendszeresen tartanak beszámológyüléseket, a választókerület lakosságával együttes találkozókat.

/folyt.köv./

M 171

bkk 2. /folytatta... 18. folyt./-szb

szilágyi gábor felszólalása végén két további indítványt terjesztett elő. egyik javaslata az országgyülés elnökének, a másik a jegyzőknek a feladataival összefüggő szöveg pontosítására vonatkozott.

ezután határozathozatal következett: az országgyülés plénuma az országgyülés ügyrendjének módositására és egységes szövegére előterjesztett bizottsági, illetve képviselői indítványokat egyhangulag elfogadta.

szünet következett, majd napirend szerint az interpellációkra került sor.

x x x

dr. dimény imre válasza

dr. dimény imre válasza. a miniszter mindenekelőtt azokra a képviselői észrevételekre reagált, hogy a tárca alakitson ki olyan fejlesztési koncepciót, amely figyelemmel van a termelőszövetkezetek eltérő sajátosságaira, különösképpen a kedvezőtlen adottságu téeszek helyzetére. kiemelte, hogy a tárca fejlesztési politikájában előtérbe állitják a husipar, a tejipar beruházásainak, a betakarító gépek parkjának bővitését és a szállitó-kapacitás fejlesztését. rámutatott azonban arra is, hogy nemcsak az uj beruházások jelenthetnek megoldást, hanem - különösképpen a negyedik ötéves terv időszakában - a korszerüsitések is, amelyek nagy lehetőségeket biztositanak a meglevő kapacitások jobb kihasználásához. törekedni kell arra, hogy ez a szemlélet általánossá váljék a gazdaságok, mezőgazdasági üzemek vezetőinek körében.

egyetértőleg szólt arról a jogos igényről, hogy a közgazdasági környezet, ezen belül a szabályozó rendszer viszonylag stabil legyen, enélkül ugyanis elképzelhetetlen a legtöbb termelési ág fejlesztése hosszu időre szóló, hosszu idő alatt visszatérülő befektetésekkel. utalt arra, hogy az ezzel kapcsolatos vélemények a termelőszövetkezetek ii. országos kongresszusán is kifejtették, ugyanakkor hangsulyozta, hogy időszakonként - a fejlődés követelményeinek megfelelően, az elérendő célok érdekében - változtatni is kell a közgazdasági szabályozókon. példaként emlitette meg a kormánynak a szarvasmarha-tenyésztés fejlesztése érdekében hozott határozatát.

- fontos feladatnak tekintjük - mondta -, hogy a különböző termelési ágazatok fejlesztése közötti összhang megteremtését a közgazdasági környezet, a szabályozó rendszer alakitásával is elősegitsük. sok mulik természetesen magukon a termelő üzemeken, az ő kezdeményezőkészségükön, hajlandóságukon is. ez a készség ugyanis a vertikális kapcsolatok erősitésének, hatékonysága növelésének fontos tartaléka. számüzni kell a gyakorlatból a presztizfélt és, a tartózkodást még a legésszerübb kapcsolatok kialakitásától is. ilyen vonatkozásban sokat segithetnek az érdekvédelmi szervezetek, a tot és a termelőszövetkezetek területi szövetségei.

/folyt.köv./

bkk 2. /folytatta ... 19. folyt./bzs

kitért arra is a miniszter, hogy bizonyos értelemben egészséges jelenség a mezőgazdasági üzemek közötti, eltérő foku fejlettség. sőt: ez követelmény is a rendelkezésre álló anyagi erőforrásoknak az eddiginél hatékonyabb felhasználása szempontjából. mindamellett a mém már tett intézkedéseket a differenciáltság mérséklése, a szabályozó rendszer ilyen értelmü továbbfejlesztése érdekében. 1973-tól életbe lép az az adórendszer,amely a kedvezőtlen termőhelyi adottságu termelőszövetkezetek földadómentességének fenntartása mellett differenciál a téeszek között adófizetés szempontjából is. természetesen figyelemmel lesznek arra, hogy a magasabb szinvonalon gazdálkodó téeszek ne veszitsék el érdekeltségüket lehetőségeik minél jobb kihasználásában. megemlitette, hogy eredményesek voltak a kedvezőtlen adottságu mezőgazdasági üzemek támogatására hozott intézkedések, például a legelőgazdálkodás, a talajjavitás segitése. a szarvasmarhatenyésztés fejlesztéséhez is hasonló támogatást kapnak majd ezek a termelő egységek.

a racionális földhasználatról szólva megemlitette, hogy azokon a helyeken, ahol nem lehet mezőgazdasági ágazattal gazdaságos termelés megvalósitani, ott meg kell változtatni a föld megmüvelésének formáját. ennek egyik módja lehet az erdőtelepités, másik pedig a terület üdülőhellyé fejlesztése. az erdőtelepitésben viszont csak fokozatosan lehet előrehaladni, mivel egy hektár erdőnek 30 000 forint a telepitési költsége, s ez teljes egészében az állami költségvetést terhelné.

egyetértéssel fogadta a miniszter az élelmiszergazdaság ipari hátterének fejlesztésével kapcsolatos képviselői észrevételeket. megemlitette, hogy a mezőgazdasági gépek alkatrészellátásának korábban meglehetősen nyomaszt gondját lényegében sikerült megoldani. ebben egyébként jelentős részük volt a külkereskedelmi vállalatoknak is. jogos igény, hogy a korszerü termeléshez mind korszerübb termelőeszközökre, anyagokra, munkagépekre van szükség. a cukorrépa- és a dohánytermesztés gépesitésének eredményeit emlitette példaként, s szólt a zöldségtermesztés szélesedő körü gépesitéséről is. elmondta,hogy hazai gépgyártásunk a zöldborsó, az uborka, a zöldbab betakaritásához is produkált már modern berendezéseket. a speciális gépek tőkés importból való beszerzésével - egyáltalán, az ilyen gépek biztositásával - a kormány is foglalkozik a jövő esztendő első felében.

/folyt. köv./

17.35/bzs

MÁ 17II

bkk 2. /folytatta ... 20. folyt./bzs

aláhúzta a vegyi anyagok és a műanyagok használatának, kellő mértékű ipari előállításának, valamint a növénytermesztés ugynevezett zárt technológiai rendszerének fontosságát. a zárt technológiai rendszer tekintetében már eddig is jó eredmények születtek, például a kukoricatermesztésben, s e módszerek meghonosítása különösen ígéretes lehet a lucerna, a cukorrépa, a dohány, a szója és a rizs termesztésében is.

az állattartással kapcsolatosan rámutatott, hogy a baromfitenyésztésben sikeresen vizsgázott technológiákhoz hasonló tenyésztési rendszert lehet megvalósítani a sertésnevelésben és a szarvasmarhatenyésztésben is. a iparszerű technológiák meghonosításán van a hangsúly.

dr.dimény imre a szőlő- és gyümölcsültetvények fenntartásával, illetve létesítésével kapcsolatban aláhúzta: a megfelelő faj-, illetve fajtaszerkezet kialakítása fő feladat, s az, hogy a jövőben csak olyan telepítéseket végezzenek, amelyek összhangban vannak a népgazdasági igényekkel.

a termelés fejlesztéséhez, a gazdálkodás szinvonalának emeléséhez elengedhetetlenül szükséges az ágazatban dolgozók munkakörülményeinek javítása, a megfelelő szakember-utánpótlás és a fiatalok munkába állítása a mezőgazdasági üzemekben.

válasza végén a miniszter hangsúlyozta: a mém a belkereskedelmi minisztériummal együtt tett már intézkedéseket az olcsó és a napi ellátás szempontjából fontos, több felszólaló által hiányolt töltelékáruk forgalmának növelésére. mintegy ezer üzletben végzett vizsgálat tapasztalati alapján intézkedtek, hogy a forgalmat legalább 60 százalékban a kilogrammonként 40 forintnál olcsóbb töltelékárukból biztosítsák. arról is említést tett dr.dimény imre, hogy konzervgyáraink jelenleg tizenkétféle bébiételt állítanak elő, s ezeknek megfelelő kereskedelmi terítése legalább olyan fontos, mint a gyermek- és csecsemőtápszerek kellő mennyiségű és minőségű biztosítása. napirenden van egyébként a diabetikus ételek és italok gyártásának fejlesztése is.

/folyt. köv./
17.40/bzs

M' 17ᴱᴱ

bkk 2. /folytatta ... 21. folyt./bzs

végezetül a miniszter kérte, hogy expozéját és a képviselői felszólalásokra adott válaszát az országgyűlés fogadja el.

az országgyűlés egyhangú szavazással jóváhagyólag tudomásul vette a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter beszámolóját a mezőgazdaság, az élelmiszeripar és a fagazdaság helyzetéről, valamint az e területeket érintő törvények és kormányhatározatok végrehajtásáról, s egyetértett a miniszternek a felszólalásokra adott válasmával.

x xlh

/folyt. köv./

apró antal vette át az elnöklést. az első interpellációs téma az a kérdés volt, amelyet az országgyűlés nyári ülésszakán buza barna képviselő intézett bondorózsef építésügyi és városfejlesztési miniszterhez a balaton vízháztartásának és halállományának, valamint a balaton-parti táj fokozottabb védelme tárgyában. a téma összetettsége, sokrétüsége miatt a miniszter kérte az országgyűlést: a házszabályok értelmében írásban, 30 napon belül válaszolhasson. ez megtörtént, a miniszteri választ nem csupán az interpelláló buza barna, hanem valamennyi képviselő kézhez kapta.

a miniszteri válasz kiemeli, hogy a balaton vízháztartásának megjavításával és vízminőségének megóvásával részletesen foglalkozik a balaton vízgazdálkodás-fejlesztési programja, amelyet a gazdasági bizottság 1971-ben fogadott el. eszerint fokozzák a sió csatorna vízszállító képességét, a tetemes költségű beruházások eredményeként a balatonban tartható vízmennyiség 25 millió köbméterrel növekszik. folyik a vizsgálat a dunából a sió csatornán keresztül, a drávából vagy a rábából történő vízpótlás lehetőségeinek műszaki-gazdasági megoldására is. a balaton vízszennyeződésének megakadályozására széleskörű összefogással megalakult a balatoni vízvédelmi bizottság, amely máris figyelemre méltó eredményeket tud felmutatni. kedvező ütemben halad a balatoni üdülőterületeken a csatornázás és a szennyvíztisztítás, erre a iv. ötéves terv idején körülbelül 500 millió forintot költenek.

/folyt. köv./

17.50/bzs

M' 18ᴱᴱ

bkk 2. /folytatta ... 22. folyt./bzs

a balaton zoológiai és biológiai egyensulyának visszaállitása érdekében létrehozzák az országos halászati felügyelőség önálló balatoni kirendeltségét, amelynek fő feladata a halállomány alakulásának vizsgálata, a telepitések ellenőrzése, halászatbiológiai megfigyelés lesz.

a balatontérség fejlesztését illetően az érdekelt minisztériumok és országos hatáskörü szervek, valamint a tanácsok intézkedési joggal rendelkeznek, munkájukhoz a kutatóintézetek sokasága szolgáltat megfelelő tudományos alapot. a vizgazdálkodási ágazat évente három millió forintot meghaladó összeget fordit a balatonnal kapcsolatos kutatásokra.

a balatoni halgazdaság müködését az állami gazdaságok országos központja rendszeresen, évente ellenőrzi, s a halgazdaság tevékenységét mindig eredményesnek tartották.a halászati szabályzat alapján csak kisérleti jelleggel folytatnak angolnatelepitést - a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium intézkedett, hogy az angolnakihelyezés csak abban az esetben növelhető, ha e hal táplálkozásával , életmódjával kapcsolatos kérdések tudományos vizsgálatok alapján megnyugató módon tisztázhatók lesznek. a statisztikákból kitünik, hogy a balaton halállománya az 1965-ös pusztulást nagyrészt kiheverte - a balatoni halászok pontyzsákmánya - 1960-hoz mérten 1969-ben 629 százalékos emelkedést mutatott, s 465 százalékkal nőtt a horgásznaplókba bejegyzett pontyfogás is. a balaton őshonos nemes halfajainak egynyaras ivadékkal történő népesitésére csak részben intézkedtek, az elmult 50 év statisztikáiból ugyanis kitünik,hogy a kétnyaras ponty kihelyezése a leghatékonyabb. a déli parton a partvédőmüvek kiépitése során a halbiológiai szempontokra tekintettel megőriztek természetes nádas területeket, az északi parton érintetlenek maradnak az ivatóhelyek.

a miniszteri választ mind az országgyülés, mind az interpelláló képviselő elfogadta.

/folyt. köv./

18.00/bzs

bkk 2. /folytatta... 23. folyt./-szb

ispánovits márton
---------- a kiskunhalasi járási pártbizottság titkára /bács-kiskun megye 11. vk./ a hercegszántói határátkelőhely nemzetközivé tétele tárgyában interpellált a közlekedés- és postaügyi, valamint a belkereskedelmi miniszterhez.

dr. csanádi györgy
---------- közlekedés- és postaügyi miniszter válaszolt az interpellációra. megemlitette, hogy a magyar-jugoszláv határszakaszon jelenleg hét átkelőhely van, ebből öt a nemzetközi forgalom rendelkezésére áll. eddig is sokat tettek a két ország közötti határforgalom továbbfejlesztésére, s továbblépést jelent majd, hogy 1974-ben drávaszabolcsnál megnyilik az uj drávahid, amelyet a megállapodások értelmében ugyancsak nemzetközi átkelőhellyé fejlesztenek. a képviselő által felvetett kérdést az illetékes magyar-jugoszláv vegyesbizottság elé terjesztik, s kedvező döntés esetén megoldásra intézkedéseket tesznek.

a képviselő és az országgyülés a választ egyhangulag tudomásul vette.

juratovics aladár
---------- /csongrád megye 7. vk./ a nagyalföldi kőolajtermelő vállalat szegedi üzemének vezetője dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszterhez intézett interpellációt az e-5-ös ut korszerüsitése ügyében.

megemlitette, hogy a két évvel ezelőtti forgalomszámlálás szerint a szegedtől északra eső szakaszon 1963-tól a személygépkocsi-forgalom 330 százalékkal, az autóforgalom 440 százalékkal, a tehergépkocsiforgalom 280 százalékkal növekedett. a korszerüsités már évekkel ezelőtt megkezdődött, s egyes szakaszokon már befejeződött. a munka üteme azonban a csongrád megyei szakaszon lassu, s még el sem kezdődött a szeged városon belüli szakasz korszerüsitése. ha a iv. ötéves terv idején nem fejeződik be a korszerüsités, ez maga után vonhatja, hogy az ugyancsak 1975-ig tervezett 43-as és 47-es ut korszerüsitése is eltolódik.

dr. csanádi györgy
---------- közlekedés- és postaügyi miniszter elmondta: a tárca kiemelten kezeli az e-5-ös ut időre történő megépitését. kedvező a helyzet a pénzügyi lehetőséget tekintve is. a iv. ötéves tervben programként szerepel a pest- és csongrád megyei szakasz megépitése is. a cél az, hogy határidőre végrehajtsák a szerkezet-burkolat megerősitését, s ez elengedő lesz a forgalom zavartalan lebonyolitására. /folyt.köv./

18.06/szb

bkk 2. /folytatta... 24. folyt./-szb

a városokat keresztező szakaszokról szólva elmondta, hogy kecskeméten a munkálatokat már valószinüleg 1973-ban befejezik. hasonlóan megfelelő ütemben haladnak a munkák kiskunfélegyházán is. a szegedi szakasszal kapcsolatban jelenleg az okoz problémát, hogy a városnak előzetesen még több sürgető közmü-feladatot kell megoldania. ezzel együtt remélhetőleg 1975-ig szegeden is megépitik a kapcsolódó utat.

a miniszter elmondta, hogy az e-5-ös és az e-4-es ut megépitése a következő esztendők legnagyobb szabásu vállalkozása. hozzáfüzte, hogy a 43-as és a 45-ös, valamint a 47-es ut a terveknek megfelelően megépül.

az interpelláló képviselő és az országgyülés a miniszteri választ egyhangulag elfogadta.

ognyenovics milán
---------- a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének főtitkára /baranya m. 11. választókerületének képviselője a dráva menti gátrendszer hiányzó szakasza kiépitésének meggyorsitása, valamint az egész dráva menti gátrendszer megszilárditása tárgyában interpellált az országos vizügyi hivatal elnökéhez. elmondotta, hogy tizenöt esztendő alatt 26 olyan árhullám vonult le a dráván, amely meghaladta a terepmagasságot s a veszélyes helyzet összesen 207 napig tartott.az idén juliusban, augusztusban a dráva vizszintje 30 centiméterrel haladta meg az eddig mért legmagasabbat, s noha a védekezés megfeszitett erővel folyt, több helyen kiöntött. huszonegy községben, nyolc termelőszövetkezeti és egy állami gazdaságban 87 millió forintos kárt okozott a viz.

dégen imre
---------- államtitkár, az országos vizügyi hivatal elnöke válaszában elmondotta, hogy a vizügyi szervek a népgazdaság teherbiró képességének arányában végzik az árvizvédelmi berendezések kiépitését: a negyedik ötéves terv esztendeiben ujak épitésére 1600 millió, a régiek fenntartására pedig 1100 millió forintot költenek. az árvizvédelmi gátak teljes kiépitését folymatosan végzik a dráva mentén is,ehhez azonban hosszabb idő szükséges.az árvizvédelmi tapasztalatok arra késztették a hivatalt,hogy egy 10 kilométeres szakaszon - ott,ahol az interpelláló képviselő is sürgeti - 1973-ban hozzákezdenek a töltésépitéshez.ez a munka várhatóan három esztendőt vesz igénybe. a vizügyi szervek egyébként kapcsolatot tartanak a jugoszláv társhatóságokkal,egyeztetik terveiket,elképzeléseiket.

az államtitkár válaszát mind az interpelláló képviselő, mind az országgyülés elfogadta.
/folyt. köv./

18.13/bzs

bkk 2. /folytatta ... 25. folyt./bzs

szokola károlyné dr.
---------- /somogy m. 7. vk./ a fonyódi járási tanácsi hivatal elnökhelyettese arról kérdezte a müvelődésügyi minisztert: mit kiván tenni a somogy megyében használhatatlanná vált általános iskolai osztálytermek pótlására. ilyen célra ugyanis 1971-72-ben a megyei tanács és a helyi tanácsok többletbevételeikből, illetőleg egyéb anyagi forrásokból - más ágazatok terhére - 16.2 millió forintot csoportositottak át, de ez a pénz csupán kényszerüségből megszüntetett tantermek részbeni pótlására elegendő.

ilku pál
-------- müvelődésügyi miniszter elmondta, a minisztérium tisztában van azzal, hogy somogy megyében sokkal nagyobb arányban vannak elavult, ma vagy holnap már használhatatlan tantermek, mint az országban másutt. a negyedik ötéves tervben erre az országrészre előirányzott tantermeken tul most nem tudnak - anyagiak hiján - ujabbakat biztositani. igéretet tett arra, hogy a minisztérium az országos tervhivatal és a pénzügyminisztérium szakemberei a közeljövőben a megyében pontosan tájékozódnak a helyzetről, igyekeznek megkeresni a megoldás módját - a megyei tanáccsal együttműködve - hogy ne kelljen várni a hiányzó osztálytermek pótlásával az ötödik ötéves tervig. egyidejüleg kérte a miniszter a megyéket: általános iskola-fejlesztési programjukat már most dolgozzák ki, hogy a somogy megyeihez hasonló problémára a jövőben ne kerülhessen sor.

a választ a képviselő és az országgyülés egyhangulag tudomásul vette.

szászi gábor,
---------- gimnáziumi igazgatóhelyettes /tolna megye 6 . vk./ a müvelődésügyi miniszterhez interpellált a középiskolai ,,világnézetünk alapjai,, nevü tantárgy oktatásának személyi feltételeivel, illetve annak biztositásával kapcsolatban. megemlitette, hogy idei tanév elején a müvelődésügyi minisztérium ugy intézkedett, hogy a világnézeti nevelés szempontjából rendkivül fontos tárgyat csak ,,külön tanfolyam elvégzésével felkészült tanár tanithatja,,. miért nem tanithatja e fontos tárgyat olyan pedagógus is, - kérdezte a képviselő - aki elvégezte a marxizmus-leninizmus esti egyetemet, és minden más szempontból egyébként is alkalmas arra?

/folyt. köv./

káimep/bzs

p a r l a m e n t

bkk 2. /folyta tta ... 26. folrt./bzs

ilku pál
--------- müvelődésügyi miniszter válaszában utalt arra, hogy amikor a világnézetünk alapjainak tanitását bevezették, nem tették kötelezővé valamennyi középiskolában, még ma sem kötelező. örvendetes, hogy az elmult tanévben a számbajöhető középiskolai osztályok mintegy 60 százalékában kitünő pedagógusok igen eredményesen tanitották ezt a világnézeti nevelés szempontjából alapvetően fontos ismeretkört. érthetően rendkivül fontos nevelési és oktatáspolitikai érdekek füződnek ahhoz, hogy az elért szinvonal a jövőben se essen vissza. a diákok tulnyomó többségének körében népszerüvé vált a világnézetünk alapjainak tanitása, tanulása. a tapasztalat azonban azt is mutatja, hogy tanitásának megvan a sajátos módszertana, amit helyes tanfolyamokon ismertetni. a tanfolyamra tehát a jövőben is szükség lesz, hogy az eddigi jó eredmények veszélyeztetése nélkül lehessen előbbre jutni.

szászi gábor
---------- viszontválaszában kérte a minisztert, hogy mihamarabb alaposabban vizsgálják meg ezt a problémát, a világnézetünk alapjai ismeretkör tanitását valamennyi középiskolába vezessék be, és a tanitásra előkészitő tanfolyamokon való részvételt az arra érdemes pedagógusok számára tegyék lehetővé. ennek reményében a miniszter válaszát elfogadta.

az országgyülés a miniszteri választ 43 ellenszavazattal fogadta el.

ezzel befejeződött a tárgysorozat megvitatása. az országgyülés őszi ülésszakát apró antal zárta be.

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!
---

javitás a mai bkk 2. /folytatta .../ sz. hirre.

a 22. folyt. utolsó bekezdése helyesen a következő:

a miniszteri választ mind az interpelláló képviselő, mind az országgyülés elfogadta.

a 23. folyt. 5. bekezdésének 3. sorában a szöveg helyesen:

... 330 százalékkal , az a u t ó b u s z f o r g a l o m 440 százalékkal ...

-.-

/mti/

18.45/bzs

MÁ 190

5bb 70-. meghibásodott nyomócső

bh la 1972. október 11.

a vizmüveknek a margithidi hév aluljáró épitésénél lefektetett 800 milliméter átmérőjü nyomócsöve szerdán délután meghibásodott. a hiba elháritása folyamatban van és csütörtkön a délelőtti órákban befejeződik./mti/

-.-

bb 71. a szófiai filharmonikusok koncertje

t ro/mné/ny la 1972. október 11.

szerdán a budapesti müvészeti hetek zenei eseményeinek keretében nagy sikerrel mutatkozott be az erkel szinházban a szófiai filharmonikusok zenekara. koncertjükön konstantin iliev dirigálásával kodály: fölszállott a páva cimü kompozicióját és honegger: iii. ,, liturgikus,, szimfóniáját adták elő. vladigerov iii. zongoraversenyét anton dikov tolmácsolta./mti/

-.-

MÁ 2195

- v é g e -